

**În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea**

## **DECIZIE**

**Nr. ... / ... / ...**

**Data: ...**

Prin contestația nr. ..., înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. ..., depusă de ... SRL, cu sediul în ..., CUI ..., număr de înregistrare în registrul comerțului ..., reprezentată legal de domnul ... - administrator și convențional de Societatea Civilă Profesională de Avocați „...”, cu sediul în ..., ales pentru comunicarea actelor de procedură, privind procedura de licitație deschisă pentru încheierea unui acord-cadru de servicii de întreținere gazon - suprafață de joc, pentru ..., cod CPV 77320000-9, cu data-limită de depunere a ofertelor ..., anunț de participare nr. ..., organizată de ..., cu sediul în ..., în calitate de autoritate contractantă, contestatoarea a solicitat obligarea autorității la modificarea documentației de atribuire și la prelungirea perioadei de depunere a ofertelor, cu plata cheltuielilor de „judecată”, iar în subsidiar anularea procedurii de atribuire. Prin încheierea nr. ..., Consiliul s-a pronunțat asupra capătului de cerere de suspendare a procedurii de atribuire, respingându-l ca nefondat. Pe rol, în prezent, se află celelalte capete de cerere din contestație.

### **CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR, asupra cauzei de față, constată următoarele:**

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația de față, prin care operatorul economic ... SRL reclamă anumite cerințe ale documentației de atribuire elaborată de autoritatea contractantă ..., în cadrul procedurii de atribuire menționată în partea introductivă, învederând totodată că este necesară prelungirea termenului de depunere a ofertelor, pentru ca operatorii interesați să dispună de un interval de timp suficient pentru întocmirea ofertelor. Termenul până la ... (data-limită inițială) este insuficient.

Documentația de atribuire trebuie pusă în concordanță cu dispozițiile legale în materia achizițiilor publice și cu legislația specifică, după cum urmează:

| Nr. crt .                                                                                         | Prevedere/cerința din documentația de atribuire                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Modificarea/eliminarea cerinței astfel încât documentația de atribuire să fie pusă în concordanță cu dispozițiile legale aplicabile în materia achizițiilor publice și cu legislația specifică                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>CAIETUL DE SARCINI</b>                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b>                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Subcapitolul I – ...</b>                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Punctul 4 din Caietul de sarcini – Servicii privind utilizarea fertilizatorilor granulari.</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 1.                                                                                                | <p>[...] Prestatorul va utiliza <b>îngrășămintele profesionale de gazon cu eliberare lentă și controlată de 4 ori/lună</b> x 8260 mp întrucât acestea ajută gazonul [...]</p> <p><i>*Solicitarea de modificare vizează inclusiv secțiunea din Anexa la Formularul de ofertă unde se reiau cerințele.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p><b>Cerința tehnică trebuie modificată și completată, cel puțin în sensul în care eliberarea să se facă de „MAXIM 4 ORI/LUNĂ”, tocmai pentru a fi una lentă și controlată.</b></p> <p>Cerința tehnică impusă de Autoritatea Contractantă este contradictorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>pe de o parte, se prevede utilizarea unor îngrășăminte cu eliberare lentă, iar</li> <li>pe de altă parte, se solicită ca eliberarea să se facă de 4 ori/lună x 8260 mp.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 2.                                                                                                | <p>[...] <b>Îngrășămintele achiziționate trebuie să corespundă tipului de gazon existent pe suprafața de joc a ...</b> [...] Îngrășămintele care se pretează tipului de gazon existent la ...sunt:</p> <p><i>Îngrășământ profesional de gazon tip Starter</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>Îngrășămintele profesionale de gazon cu eliberare lentă, rapidă sau controlată și cu conținut de microelemente</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>Fertilizator organo-mineral ...</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>Fertilizator organo-mineral ...</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>Fertilizator granulat organo-mineral Starter</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>Fertilizator granulat organo-mineral All Season</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>*Solicitarea de modificare vizează inclusiv secțiunea din Anexa la Formularul de ofertă unde se reiau</i></p> | <p><b>Cerința tehnică impusă de Autoritatea Contractantă, în sensul stabilirii unor rețete extrem de specifice în substanțe și procente, trebuie eliminată sau cel puțin completată cu mențiunea „SAU ECHIVALENT”.</b></p> <p>Rețetele impuse sunt limitative, din perspectiva <u>substanțelor</u>, <u>procentelor</u> și <u>cantităților</u> pe care le solicită Autoritatea Contractantă.</p> <p>Având în vedere că ...este singurul stadion de asemenea anvergură, menținerea cerinței restrânge artificial concurența doar la operatori economici care au prestat anterior servicii de întreținere a gazonului ...</p> <p>Din informațiile disponibile în SEAP, societatea ... este cea care, din 2018 – prezent, a prestat Autorității Contractante servicii de întreținere, după cum rezultă din:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Anunțul de atribuire nr. ...: număr oferte depuse: 1.</li> <li>Anunțul de atribuire nr. ...: număr oferte depuse: 1.</li> </ul> <p>În cazul în care se menține cerința tehnică în această formă, se restrânge artificial concurența doar la contractantul anterior ....</p> <p>Analizând informațiile disponibile pe site-ul FIFA (FIFA Natural Turf Guidelines, valabile din 26.01.2023), se poate observa faptul că FIFA nu</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | cerințele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | impune anumite rețete sau semințe pentru fertilizarea sau supraînsămânțarea gazonului.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b><br><b>Subcapitolul I – SERVICII DE ÎNTREȚINERE TEREN DE JOC - GAZON</b><br><b>Punctul 5 din Caietul de sarcini – Serviciile de fertilizare foliară și administrare a biostimulatorilor, ce se vor executa de 4 ori/lună x 8260 mp</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>[...] <i>Îngrășămintele achiziționate trebuie să corespundă tipului de gazon existent pe suprafața de joc și a ...</i> [...] <i>Îngrășămintele care se pretează tipului de gazon existent la ...sunt:</i></p> <p><i>Îngrășăminte lichide profesionale de gazon</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>10-0-10+TE Îngrășământ foliar lichid</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>3-3-10+TE Îngrășământ foliar cu conținut ridicat de potasiu</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>9-0-0+13CaO +3MgO Îngrășământ foliar cu conținut ridicat de CA</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>Biostimulatori de creștere și înrădăcinare cu aplicare foliară</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b></p> <p><i>Compoziția aminoacizi organici</i><br/> <b>[a se vedea rețeta]</b><br/> <i>*Solicitarea de modificare vizează inclusiv secțiunea din Anexa la Formularul de ofertă unde se reiau cerințele.</i></p> | <p><b>Cerința tehnică impusă de Autoritatea Contractantă, în sensul stabilirii unor rețete extrem de specifice în substanțe și procente, trebuie eliminată sau cel puțin completată cu mențiunea „SAU ECHIVALENT”.</b></p> <p>Rețetele impuse sunt limitative, din perspectiva <u>substanțelor</u>, <u>procentelor</u> și <u>cantităților</u> pe care le solicită Autoritatea Contractantă.</p> <p>Sunt valabile, pentru identitate de rațiune, argumentele prezentate în cadrul secțiunii anterioare.</p>                                               |
| <b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b><br><b>Subcapitolul I – SERVICII DE ÎNTREȚINERE TEREN DE JOC - GAZON</b><br><b>Punctul 6 din Caietul de sarcini – Servicii pentru supraînsămânțarea suprafeței gazonului deteriorat</b>                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 4.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>[...] <i>Prestatorul are obligația de a achiziționa următoarele tipuri de semințe, care trebuie să corespundă tipului de gazon existent pe suprafața de joc a Stadionului ..., astfel materialul semincer necesar, va avea următoarele caracteristici:</i></p> <p><i>Tip 1 – amestec de semințe de gazon pentru supraînsămânțare gazon fotbal</i><br/> <b>Compoziție: Soiul = ...50% și ...50%</b><br/> <b>Să conțină următoarele cultivături: ..., ...</b> [...] </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>(i) <b>Cultivături</b></p> <p><b>Cerința tehnică impusă de Autoritatea Contractantă, în sensul stabilirii unor tipuri exprese de cultivături, trebuie eliminată sau cel puțin completată cu mențiunea „SAU ECHIVALENT”.</b></p> <p>Astfel, toate cultivăturile (varietățile) solicitate de Autoritatea Contractantă sunt înregistrate în Catalogul European al Soiurilor (EUPVP) cu menținător/proprietar de varietate ...</p> <p>În acest context, proprietarul ... dă drept de multiplicare contra unei redevențe. Prin urmare, varietățile vor</p> |

|                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                              | <p>Tip 2 – amestec de semințe de gazon sport 100% POA PRATENSIS<br/> <b>Să conțină următoarele cultivături: ... – 17,5%, ... – 17,5%, ... – 15%, ... – 50% [...]</b></p> <p>Tip 3 – semințe de gazon sport BERMUDA 100%<br/> <b>Compoziție: 100% Cynodon dactylon [...]</b></p> <p>Tip 4 – amestec de semințe pentru gazon de fotbal<br/> <b>...50% și ...regenerativ 50%</b><br/> <b>Să conțină următoarele cultivături: ..., ..., ..., ..., ... [...]</b></p> <p>Tip 5 – amestec de semințe de gazon sport<br/> <b>(75% ...și 25% POA pratensis)</b><br/> <b>Să conțină următoarele cultivături: ..., ..., ..., ... [...]</b></p> <p><i>*Solicitarea de modificare vizează inclusiv secțiunea din Anexa la Formularul de ofertă unde se reiau cerințele.</i></p> | <p>putea fi cumpărate la prima cumpărare doar de la proprietar, fiind la latitudinea acestuia politica lor de vânzare (e.g. dacă vând doar prin intermediul distribuitorilor naționali sau poate cumpăra oricine). Astfel cum rezultă din informațiile disponibile online, ... a anunțat că și-a unit forțele cu ... ca distribuitor pentru iarbă furajeră și semințe de lucernă în România.</p> <p>Din informațiile disponibile în SEAP, rezultă că la procedurile de atribuire organizate de Autoritatea Contractantă pentru achiziția de servicii de întreținere gazon, perioada 2018-2022, au depus oferte următorii operatori economici:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ....</li> <li>▪ ....</li> </ul> <p>Prin urmare, raportat la situația de fapt expusă, în cazul în care se menține cerința tehnică în această formă, s-ar restrânge în mod artificial concurența (cel mai probabil doar la distribuitorul ...).</p> <p>În cazul în care cerința privind utilizarea cultivăturilor expres indicate nu este eliminată/modificată, Autoritatea Contractantă va obliga, în fapt, operatorii economici interesați să participe la această procedură de atribuire, să achiziționeze cultivături de la un singur furnizor/producător.</p> <p><b>(ii) Soiul semințelor</b><br/> <b>Cerința tehnică privind soiul semințelor și procente acestora impusă de Autoritatea Contractantă este contradictorie și prin urmare trebuie corelată de Autoritatea Contractantă.</b><br/> Astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ pe de o parte, în cadrul serviciilor pentru supraînsămânțare se prevăd anumite rețete pentru soiuri de semințe, fiind indicat inclusiv procentul pentru fiecare;</li> <li>▪ pe de altă parte, în cadrul Subcapitolului III – Servicii de schimbare a gazonului – Punctul III.1. Gazon Hibrid, III.2. Gazon Natural, se prevăd combinații și rețete diferite de semințe.</li> </ul> |
| <b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b><br><b>Subcapitolul III – SERVICII DE SCHIMBARE A GAZONULUI</b><br><b>Punctul III.1. din Caietul de sarcini – Gazon Hibrid</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 5.                                                                                                                                                                                                           | [...] Caracteristici produs: Combinația de semințe – certificate cu certificat de                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Cerința tehnică privind soiul semințelor și procente acestora</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                          | <p>calitate, folosită pentru obținerea rulourilor de gazon <b>va fi realizată din soiuri de ...70%, ...30% - dark green cultivars.</b> [...] Caracteristici filamente: ... <b>13000 dtex, compoziție 100% Polyethylene,</b> grosime 380 microni, tip monofilament drept, culoare bicolor (verde închis și deschis), greutate totală filamente 840 gr/mp [...]</p> <p><i>*Solicitarea de modificare vizează inclusiv secțiunea din Anexa la Formularul de ofertă unde se reiau cerințele.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p><b>impusă de Autoritatea Contractantă este contradictorie și prin urmare trebuie corelată de Autoritatea Contractantă cu cerințele din Caietul de sarcini privind supraînsămânțarea.</b></p> <p>Sunt valabile, pentru identitate de rațiune, argumentele prezentate în cadrul secțiunii anterioare.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b><br/> <b>Subcapitolul III – SERVICII DE SCHIMBARE A GAZONULUI</b><br/> <b>Punctul III.2. din Caietul de sarcini – Gazon natural</b></p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 6.                                                                                                                                                                                                                       | <p>[...] Caracteristici gazon natural: <b>Compoziție specii gazon ... 10% și ...90% [...]</b></p> <p><i>*Solicitarea de modificare vizează inclusiv secțiunea din Anexa la Formularul de ofertă unde se reiau cerințele.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p><b>Cerința tehnică privind soiul semințelor și procente acestora impusă de Autoritatea Contractantă este contradictorie și prin urmare trebuie corelată de Autoritatea Contractantă cu cerințele din Caietul de sarcini privind supraînsămânțarea.</b></p> <p>Sunt valabile, pentru identitate de rațiune, argumentele prezentate în cadrul secțiunii anterioare.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>Capitolul 6. Resursele necesare pentru realizarea serviciilor și obținerea rezultatelor</b><br/> <b>Subcapitolul 6.1. – Personalul prestatorului</b></p>                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 7.                                                                                                                                                                                                                       | <p>[...] Ofertantul are obligația de a face dovada că deține un număr minim de personal calificat și personal auxiliar necesar desfășurării serviciilor în conformitate cu cerințele minime obligatorii definite în Caietul de sarcini, care fac obiectul Acordului cadru de servicii, astfel:</p> <p><i>Inginer horticol – Experiență în domeniul operării și întreținerii unităților de fotosinteză, în interpretarea datelor furnizate de portalul SGL și a rapoartelor de microclimat, <b>a operării și întreținerii sistemului de aerare fertiirigare ..., a instalației de insoliere, fotosinteză – minim 4 ani.</b></i></p> <p><i>Inginer Horticultor – inginer cu experiență în coordonarea activităților de întreținere terenuri sport cu gazon natural/hibrid <b>de minim 4 ani [...]</b></i></p> | <p><b>Cerința impusă de Autoritatea Contractantă privind experiența personalului trebuie eliminată.</b></p> <p>Prin modul de formulare, Autoritatea Contractantă restrânge în mod excesiv concurența, impunând (i) <u>activități extrem de specifice pentru personalul calificat (operarea unui anumit sistem de aerare ...)</u> și (ii) <u>un număr de minim 4 ani ca durată.</u></p> <p>Modalitatea în care Autoritatea Contractantă a întocmit cerințele privind personalul este contrară dispozițiilor art. 9 alin. (3) și (4) din Instrucțiunea ANAP nr. 1/2017.</p> <p>În cazul în care Autoritatea Contractantă va menține această cerință, acest lucru va conduce automat la favorizarea contractantului care, anterior prezentei proceduri de atribuire, a prestat serviciile de întreținere a gazonului ... (este singurul, de altfel, care ar putea avea experiență de minim 4 ani în operarea unor sisteme atât de specifice precum sistemul ...).</p> |

| <b>Capitolul 6. Resursele necesare pentru realizarea serviciilor și obținerea rezultatelor</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Subcapitolul 6.3. – Echipamente, materiale, utilaje</b>                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>8.</b>                                                                                      | <p>[...] Pentru întreținerea și exploatarea suprafeței de joc – gazon la ..., prestatorul are obligația de a prezenta, în cadrul propunerii tehnice, că deține în dotarea proprie (balanță analitică mijloacelor fixe) sau în închiriere (a se dovedi dreptul de folosință pe toată perioada de derulare a acordului-cadru) echipamentele și utilajele necesare realizării serviciilor, conform următorului tabel:</p> <p><i>Mașini tuns cu unități de tăiere elicoidală ce pot fi echipate cu cartușe interschimbabile – 4</i></p> <p><i>Mașini de tuns cu unitate de tăiere elicoidală cu tambur și greutate ridicată pentru realizarea tunsului în ziua meciului tip Dennis Premier – minim 340 kg – 2</i></p> <p><i>Mașini de tuns cu tăiere rotative cu funcție de aspirare și colectare, echipate cu perie frontală și tambur – 6 [...]</i></p> | <p><b>Cerința impusă de Autoritatea Contractantă privind numărul utilajelor necesare trebuie eliminată.</b></p> <p>Prin modul de formulare, Autoritatea Contractantă supraestimează necesarul de utilaje pentru realizarea serviciilor de întreținere.</p> <p>O astfel de cerință încalcă principiul proporționalității. Potrivit acestui principiu, specificațiile tehnice trebuie să se limiteze numai la cele strict necesare pentru a se asigura îndeplinirea în condiții optime a acordului-cadru.</p>                   |
| <b>FORMULARE</b>                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Formularul de ofertă – Formular nr. 10</b>                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>9.</b>                                                                                      | <p>1. Examinând documentația de atribuire, noi, subsemnații, reprezentanți ai ofertantului....., ne oferim ca, în conformitate cu prevederile și cerințele cuprinse în documentația mai sus menționată, să prestăm serviciile ....., pentru suma de ..... lei, exclusiv TVA, la care se adaugă taxa pe valoarea adăugată (TVA) în valoare de ..... lei.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p><b>Cerința din documentația de atribuire trebuie completată, în sensul menționării ce preț se va trece în formular.</b></p> <p>În modalitatea în care este formulată cerința, nu este clar pentru operatorii economici interesați care este prețul oferit prin formular: prețul pentru acordul-cadru? prețul pentru cel mai mare contract subsecvent? prețul pentru cel mai mic contract subsecvent? o medie între cele 2 prețuri?</p>                                                                                     |
| <b>10.</b>                                                                                     | <p>Anexă la Formularul nr. 10 – Formular de ofertă:</p> <p><b>SERVICII DE ÎNTREȚINERE CURENTĂ:</b><br/> <b>a) Servicii manuale și verificări, și lucrări curente</b></p> <p><i>Inspecție stare pentru sesizarea porțiunii deteriorate – minim 1 meci/lună x 8260 mp – maxim 6 meciuri/lună x 8260 mp.</i></p> <p><b>Semănat semințe pregerminate – se execută după fiecare meci sau la</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p><b>Cerința impusă de Autoritatea Contractantă este neclară și se impune a fi completată.</b></p> <p>În prezent, nu rezultă clar:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>cu ce cantitate de semințe se va semăna gazonul, manual, în cazul serviciilor de întreținere curentă;</li> <li>cu ce cantitate de semințe se va semăna gazonul, mecanizat, în cazul serviciilor de întreținere curentă;</li> <li>cât personal/manoperă trebuie alocat pentru semănarea manuală, în cazul serviciilor de întreținere</li> </ul> |

|                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                            | <p><b>necesitate – minim 1 dată/lună x 8260 mp – maxim 6 ori/lună x 8260 mp.</b></p> <p><b>b) Servicii mecanice Însămânțare/supraînsămânțare – minim 1 dată/lună x 8260 mp – maxim 6 ori/lună x 8260 mp. [...]</b></p> <p>SERVICII PENTRU SUPRAÎNSĂMÂNȚAREA GAZONULUI DETERIORAT</p> <p><b>Însămânțarea de gazon pentru porțiunile deteriorat (maxim 296 kg) – minim 1 dată/lună = 296 kg – maxim 6 ori/lună = 296 kg x 6 = 1.776 kg.</b></p>                                                                  | <p>curentă, în condițiile în care în formular se solicită inclusiv ofertarea unor servicii de semănare mecanizată;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ de ce sunt necesare, în mod simultan, activitatea de semănare manuală și mecanizată în cazul serviciilor de întreținere curentă;</li> <li>▪ dacă supraînsămânțarea gazonului deteriorat se va face doar manual, doar mecanizat, sau ambele, arătând cantitatea de semințe exprimată în kg pentru fiecare situație.</li> </ul> <p>Mai mult, soluția tehnică propusă de Autoritatea Contractantă nu este corectă, întrucât implică efectuarea aceleiași activități, atât manual cât și mecanizat.</p> |
| <b>FIȘA DE DATE</b>                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>II.2.4) Descrierea achiziției publice</b>               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 11.                                                        | <p>Valoarea totală estimată a Acordului-cadru este de 46.468.876,00 lei fără TVA.</p> <p>Valoarea estimată a celui mai mare contract subsecvent care se anticipează că va fi atribuit pe durata acordului-cadru este de 12.804.034,00 lei fără TVA.</p> <p>Valoarea estimată a celui mai mic contract subsecvent care se anticipează că va fi atribuit pe durata acordului-cadru este de 1.181.044,40 lei fără TVA.</p>                                                                                        | <p><b>Cerința din Fișa de date privind valoarea estimată a achiziției publice se va modifica, prin raportare la modificările ce vor fi aduse cu privire la soluția tehnică prevăzută prin documentația de atribuire.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>IV.4.2) Modul de prezentare a propunerii financiare</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 12.                                                        | <p>Nota 4: În sensul prevederilor art. 210 alin. (1) din Lege, în cazul în care o ofertă prezintă un preț neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi executat/prestat <b>atunci când prețul ofertat, fără TVA, reprezintă mai puțin de 80% din valoarea estimată a contractului care urmează a fi atribuit</b>, autoritatea contractantă are obligația de a solicita ofertantului care a depus o astfel de ofertă clarificări cu privire la prețul sau costurile propuse în respectiva ofertă.</p> | <p>Cerința impusă de Autoritatea Contractantă trebuie eliminată.</p> <p>Actualul cadru legislativ nu prevede un anumit prag valoric pentru ca prețul ofertat să fie considerat preț neobișnuit de scăzut.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

Modalitatea restrictivă în care autoritatea a impus cerințele prin documentație încalcă prevederile legislației achizițiilor publice. Astfel, dispozițiile art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016 impun autorității obligația de a stabili specificații tehnice care să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și să nu aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici. Specificațiile tehnice

sunt de natură să restrângă concurența în cadrul procedurii (de exemplu, operatorii economici care nu pot achiziționa cultivături de la menținătorul/proprietarul de varietate sunt împiedicați să participe la procedură).

Corelarea tuturor cerințelor din documentația de atribuire care în prezent sunt contradictorii se impune și în virtutea obligației autorității contractante de a asigura o informare corectă, completă și explicită cu privire la cerințele achiziției publice (cu titlu de exemplu, rețetele impuse de autoritate pentru supraînsămânțare sunt diferite față de rețele impuse pentru schimbarea gazonului hibrid sau natural).

Modalitatea în care autoritatea a impus cerințele privind cultivăturile, rețetele de semințe și fertilizatori și experiența personalului conduce și la restricționarea participării, respectiv la denaturarea concurenței.

În punctul său de vedere nr. ... asupra contestației, înregistrat la Consiliu cu nr. ..., autoritatea contractantă susține în apărare că, anterior depunerii contestației, ... SRL a solicitat clarificări cu privire la toate aspectele din cuprinsul contestației. Autoritatea adoptă următoarele măsuri de remediere:

Pentru a fi corelate informațiile din caietul de sarcini cu anexa la propunerea financiară, cerința de la cap. 3.3 „CERINȚE MINIME OBLIGATORII PRIVIND PRESTAREA SERVICIILOR - SERVICII DE ÎNTREȚINERE TEREN DE JOC - GAZON”, pct. 4 - „Servicii privind utilizarea fertilizatorilor granulari” se modifică. În loc de „*Prestatorul va utiliza îngrășămintele profesionale de gazon cu eliberare lentă și controlată de 4 ori/lună x 8260mp întrucât acestea ...*” se va citi „*Prestatorul va utiliza îngrășămintele profesionale de gazon cu eliberare lentă și controlată de cel puțin 1 dată și de maxim 4 ori /lună x 8260mp întrucât acestea ...*”

Cerințele de la cap. 3.3 - „CERINȚE MINIME OBLIGATORII PRIVIND PRESTAREA SERVICIILOR - SERVICII DE ÎNTREȚINERE TEREN DE JOC - GAZON”, pct. 4 - „Servicii privind utilizarea fertilizatorilor granulari” și pct. 5 - „Serviciile de fertilizare foliară și administrare a biostimulatorilor, ce se vor executa de 4 ori/lună x 8260 mp privind rețetele pentru îngrășămintele, fertilizatori foliari și biostimulatori” se mențin și se completează cu mențiunea „*sau echivalent care să respecte formula chimică în ceea ce privește raportul de macroelemente, microelemente și elemente secundare pentru fiecare fertilizator/biostimulator în parte*”.

Cerința de la pct. 6 - „Servicii pentru supraînsămânțarea suprafeței gazonului deteriorat”, în ceea ce privește cultivăturile, se completează cu:

„*sau echivalent, amestecurile trebuie să respecte raportul de specii, numărul de cultivări și caracteristicile din caietul de sarcini pentru fiecare amestec.*”

*Nota 1: ...nu trebuie catalogat ca ... pentru pășunat sau cultură de acoperire ci ...folosit de către companiile de producere a semințelor de gazon pentru fotbal.*

*Nota 2: ...regenerativ este diferit de ...Clasic, ...regenerativ prin stoloni. Stoloni muguri cu creștere rapidă din muguri auxiliari de la baza fiecărei plante."*

Cerința privind personalul de la cap. 6 – „RESURSELE NECESARE PENTRU REALIZAREA SERVICIILOR ȘI OBȚINEREA REZULTATELOR”, pct. 6.1 – „Personalul Prestatorului expert inginer horticol”, se modifică. În loc de: „*Experiență în domeniul operării și întreținerii unităților de fotosinteză, în interpretarea datelor furnizate de portalul SGL și a rapoartelor de microclimat, a operării și întreținerii sistemului de aerare fertirigare ..., a instalației de insoliere/fotosinteză - minim 4 ani.*” se va citi: „*Experiență în domeniul operării și întreținerii unităților de fotosinteză, în interpretarea datelor furnizate de portalul SGL și a rapoartelor de microclimat, a operării și întreținerii sistemului de aerare fertirigare ..., a instalației de insoliere/fotosinteză dovedită în cel puțin un contract similar.*”

Sistemele menționate în caietul de sarcini sunt în dotarea ..., fiind necesară experiența specifică pentru exploatarea și întreținerea corespunzătoare a echipamentelor. Aceste sisteme sunt esențiale pentru realizarea unei mentenanțe optime a gazonului în microclimatul specific .... Sistemul de lumini promovează fotosinteza care permite și întărește creșterea gazonului pe toate suprafețele de joc sportive în orice circumstanță. Sistemul este conceput pentru a recupera rapid gazonul imediat după meciuri și evenimente. Asigură o acoperire completă a gazonului pe tot parcursul anului, indiferent de condițiile climatice. Corpurile de iluminat HPS aplică căldură suplimentară, crescând temperatura la nivelul gazonului. Sistemul ...este format din furtunuri cu membrană care sunt așezate în substrat și conectate la conductele de alimentare. Furtunurile fac posibilă introducerea și extragerea aerului și apei sau a altor substanțe. Procesele biologice și fizice pot fi astfel controlate într-un mod care să asigure condiții optime de creștere. Funcția de înaltă și joasă presiune pentru apă și aer facilitează o varietate de utilizări.

Din informațiile publice existente în mediul online, acest sistem poartă și alte denumiri comerciale, fiind utilizat în multe alte domenii precum: agricultura, terenuri de golf, spații verzi/parcuri, sere/solarii etc. Aceste sisteme sunt prezente pe noile stadioane atât din Europa, cât și din România (cu titlu de exemplu: .., ..., ..., ..., ..., ... .., ...).

Procedura de achiziție se adresează unui spectru mare de potențiali ofertanți, români și străini, procedură internațională, prin publicarea anunțului de participare și în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, sistemele de fotosinteză și de aerare-fertirigare sunt produse de mai multe companii din Europa și poartă diverse denumiri comerciale. Prin

urmare, se acceptă experiența similară dobândită în servicii de întreținere a sistemelor echivalente cu cele prezente în ....

Referitor la celelalte critici din cadrul contestației, autoritatea solicită a fi respinse.

Cerințele de la cap. „3.3 CERINȚE MINIME OBLIGATORII PRIVIND PRESTAREA SERVICIILOR - Subcapitolul III. SERVICII DE SCHIMBARE A GAZONULUI din caietul de sarcini:

- pct. III.1 - Gazon Hibrid „Caracteristici produs: „Combinția de semințe - certificate cu certificat de calitate, folosită pentru obținerea rulourilor de gazon va fi realizată din soiuri de ...70%, ...30%- darkgreen cultivars ..." și

- pct. III.2 - Gazon natural: „Compoziție specii gazon ... 10% și ...90%”

nu se modifică, fiind vorba despre caracteristici ale unor produse diferite. Atât gazonul hibrid, cât și cel natural au o tehnologie de producție specifică, raportul dintre ...și ...fiind specific pentru fiecare tehnologie. Tipurile de amestecuri de semințe gazon folosite pentru supraînsămânțare nu sunt identice procentual cu cele pentru înființare gazon hibrid/natural, fiind două tehnologii si procedee total diferite.

Gazonul natural are un raport de .../...diferit față de cel al gazonului hibrid, fiind specifice cu tehnologia de cultură a fiecăruia. Astfel, amestecurile de semințe gazon, precizate în caietul de sarcini, conțin aceleași specii pentru ambele tipuri de gazon, fiind posibilă utilizarea lor la supraînsămânțare în ambele cazuri (gazon natural și hibrid).

Cerința de la cap. 6 – „RESURSELE NECESARE PENTRU REALIZAREA SERVICIILOR ȘI OBTINEREA REZULTATELOR”, pct. 6.3 – „Echipamente, materiale, utilaje” nu se modifică. Utilajele menționate în caietul de sarcini (descriere și cantitate) sunt specifice întreținerii terenurilor de sport pentru a asigura menținerea suprafeței de joc la un standard de calitate impus de normele și cerințele internaționale. Din experiența anterioară a autorității și analizând specificul activității de întreținere a gazonului suprafața de joc din ..., s-a apreciat ca lista utilajelor indicată în caietul de sarcini este de natură a putea realiza întreținerea gazonului în bune condiții, într-un ritm susținut impus de numărul mare de evenimente sportive estimat în documentația de atribuire. De exemplu, în ziua premergătoare organizării meciurilor internaționale din Conference League, Europa League, Champions League și ale echipei naționale au loc două antrenamente. Timpul de aspirare/reparare fiind scurt, este necesar a fi asigurat un număr suficient de echipamente de tipul mașini de tuns cu taiere rotativă cu funcție de aspirare și colectare, echipate cu perie frontală și tambur. Numărul acestora este corelat cu numărul de evenimente si timpul scurt dintre acestea. De asemenea, în tabel se regăsesc toate utilajele

specifice pentru realizarea fluxului de operațiuni necesare schimbului de gazon natural/hibrid.

În formularul de ofertă se va trece valoarea totală a acordului-cadru. Anexa la formularul de ofertă nu se impune a fi completată.

Cantitatea de semințe pregerminate utilizată la semănat se stabilește de fiecare operator economic, în funcție de deteriorările apărute după fiecare meci.

Direcția inițiatoare a estimat cantitatea de semințe pentru servicii pentru supraînsămânțare de minimum o dată/lună ( $296 \text{ kg} \times 1 = 296 \text{ kg}$  semințe/lună) - maximum 6 ori/lună ( $296 \text{ kg} \times 6 = 1776 \text{ kg}$  semințe/lună), în funcție de necesitățile (serviciu mecanizat) care pot să apară în perioada de derulare a contractului, pe baza informațiilor istorice existente. Sunt situații în care autoritatea nu poate stabili cu exactitate cantitatea necesară încheierii unui contract raportată la nevoile proprii aferente unui an bugetar sau unei perioade mai lungi de timp.

Personalul/manopera alocată pentru semănat semințe pregerminate este stabilit de fiecare operator, astfel încât recuperarea deteriorărilor rezultate în urma meciurilor/antrenamentelor să fie cât mai rapidă, pentru a rezultata o suprafață de joc la standardele impuse de normele și cerințele UEFA așa cum sunt descrise în caietul de sarcini. Semănat semințe pregerminate și semănarea mecanizată sunt procedee diferite în tehnologia modernă de întreținere a suprafețelor de gazon ale stadioanelor. Semănatul de semințe pregerminate este un procedeu specific reparațiilor posteveniment și se realizează manual, după fiecare meci/antrenament, pe porțiunile necesare. Supraînsămânțarea gazonului deteriorat se face doar mecanizat, cu utilaj specific.

Cu privire la pct. IV.4.2) – „Modul de prezentare a propunerii financiare”, autoritatea contractantă a formulat cerința în conformitate cu art. 136 alin (4) din normele anexă la Hotărârea Guvernului nr. 395/2016.

Autoritatea adaugă că este de acord cu o prelungire de până la 8 zile a termenului de depunere a ofertelor, în conformitate cu prevederile art. 153 alin. (3) din Legea nr. 98/2016.

Prin concluziile scrise nr. ..., înregistrate la Consiliu cu nr. ..., ... SRL susține că măsurile de remediere adoptate de autoritate sunt insuficiente, fiind în continuare neclare și restrictive cerințele documentației:

| Nr. crt                                                                                           | Măsura de remediere dispusă de Autoritatea Contractantă | Nelegalitatea cerințelor din documentația de atribuire |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| <b>CAIETUL DE SARCINI</b>                                                                         |                                                         |                                                        |
| <b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b>                    |                                                         |                                                        |
| <b>Subcapitolul I – SERVICII DE ÎNTREȚINERE TEREN DE JOC - GAZON</b>                              |                                                         |                                                        |
| <b>Punctul 4 din Caietul de sarcini – Servicii privind utilizarea fertilizatorilor granulari.</b> |                                                         |                                                        |
| <b>1.</b>                                                                                         | În ceea ce privește cerința privind                     | Cerința, astfel cum a fost remediată de                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>utilizarea fertilizatorilor granulari, se modifică astfel:</p> <p><b>În loc de:</b> „Prestatorul va utiliza îngrășăminte profesionale de gazon cu eliberare lentă și controlată de 4 ori/lună x 8260 mp întrucât acestea [...]”</p> <p><b>Se va citi:</b> „Prestatorul va utiliza îngrășăminte profesionale de gazon cu eliberare lentă și controlată de cel puțin 1 dată și de maxim 4 ori/lună x 8260 mp întrucât acestea [...]”.</p>  | <p>Autoritatea Contractantă, nu este corelată cu Anexa la Formularul nr. 10 și cu Formularul nr. 12.</p> <p><b>Astfel, se impune în continuare modificarea, actualizarea și republicarea Formulelor, cel puțin prin raportare la următoarele cerințe:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Pct. 4 din Anexa la Formularul nr. 10, pag. 25 din 76:</b> „Utilizarea îngrășămintelor profesionale de gazon cu eliberare lentă și controlată de – <b>4 ori/lună x 8260 mp x P/U/mediu al tipurilor de îngrășământ descrise mai jos [...]</b>”.</li> </ul> <p>Cantitățile din Anexa la Formularul nr. 10 trebuie modificate în consecință, având impact asupra modului de prezentare a propunerii financiare și asupra prețului ofertat.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Pct. 4 din Formularul nr. 12, pag. 51 din 76:</b> „Prestatorul va utiliza îngrășăminte profesionale de gazon lichide și biostimulatori de creștere și înrădăcinare cu aplicare foliară specifice tipului de gazon existent <b>de 4 ori/lună x 8260 mp [...]</b>”.</li> </ul> |
| <b>2.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>În ceea ce privește cerința privind rețetele pentru îngrășămintele naturale, se modifică astfel:</p> <p>„[...] Privind rețetele pentru îngrășăminte, fertilizatori foliari și biostimulatori, se mențin și se completează cu mențiunea sau echivalent care să respecte formula chimică în ceea ce privește raportul de macroelemente, microelemente și elemente secundare pentru fiecare fertilizator/biostimulator în parte [...]”.</p> | <p>Cerința, astfel cum a fost remediată de Autoritatea Contractantă, nu este corelată cu Anexa la Formularul nr. 10 și cu Formularul nr. 12.</p> <p><b>Astfel, se impune în continuare modificarea, actualizarea și republicarea Formulelor, cel puțin prin raportare la următoarele cerințe:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Pct. 4 și 5 din Anexa la Formularul nr. 10, pag. 25-36.</b></li> <li>▪ <b>Pct. 4 din Formularul nr. 12, pag. 47-51.</b></li> </ul> <p>Mai mult, deși se completează cu mențiunea „sau echivalent”, cerința este în continuare restrictivă, solicitându-se respectarea formulei chimice.</p> <p><b>Pentru exemplificare, este utilă următoarea comparație:</b></p> <p>Autoritatea Contractantă dorește achiziționarea vaccinului Pfizer, produs doar de compania respectivă. Autoritatea Contractantă nu menționează expres denumirea vaccinului, însă cere expres formula chimică a vaccinului. O astfel de practică are același rezultat = restrângerea artificială a concurenței.</p>                                       |
| <p><b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b><br/> <b>Subcapitolul I – SERVICII DE ÎNTREȚINERE TEREN DE JOC - GAZON</b><br/> <b>Punctul 5 din Caietul de sarcini – Serviciile de fertilizare foliară și administrare a biostimulatorilor, ce se vor executa de 4 ori/lună x 8260 mp</b></p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>3.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Idem măsura de remediere de la pct. 2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Idem observațiile și argumentele de la pct. 2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b><br><b>Subcapitolul I – SERVICII DE ÎNTREȚINERE TEREN DE JOC - GAZON</b><br><b>Punctul 6 din Caietul de sarcini – Servicii pentru supraînsămânțarea suprafeței gazonului deteriorat</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 4.                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>În ceea ce privește cerința privind serviciile pentru supraînsămânțare, se modifică astfel:</p> <p><i>„[...] sau echivalent, amestecurile trebuie să respecte raportul de specii, numărul de cultivari și caracteristicile din caietul de sarcini pentru fiecare amestec [...]”.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Cerința, astfel cum a fost remediată de Autoritatea Contractantă, nu este corelată cu Formularul nr. 12.</p> <p><b>Astfel, se impune în continuare modificarea, actualizarea și republicarea Formulelor, cel puțin prin raportare la următoarele cerințe:</b></p> <p>▪ <b>Pct. 6 din Formularul nr. 12, pag. 55.</b></p>                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b><br><b>Subcapitolul III – SERVICII DE SCHIMBARE A GAZONULUI</b><br><b>Punctul III.1. din Caietul de sarcini – Gazon Hibrid</b>                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5.                                                                                                                                                                                                                                                                    | Autoritatea Contractantă nu a adoptat măsuri de remediere.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Cerințele sunt, în continuare, contradictorii și neclare.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Capitolul 3.3. Cerințe minime obligatorii privind prestarea serviciilor</b><br><b>Subcapitolul III – SERVICII DE SCHIMBARE A GAZONULUI</b><br><b>Punctul III.2. din Caietul de sarcini – Gazon natural</b>                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 6.                                                                                                                                                                                                                                                                    | Autoritatea Contractantă nu a adoptat măsuri de remediere.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Cerințele sunt, în continuare, contradictorii și neclare.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Capitolul 6. Resursele necesare pentru realizarea serviciilor și obținerea rezultatelor</b><br><b>Subcapitolul 6.1. – Personalul prestatorului</b>                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 7.                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>În ceea ce privește cerința privind personalul, se modifică astfel:</p> <p><b>În loc de:</b> <i>„[...] Experiența în domeniul operării și întreținerii unităților de fotosinteză, în interpretarea datelor furnizate de portalul SGL și a rapoartelor de microclimat, a operării și întreținerii sistemului de aerare fertiirigare ..., a instalației de insoliere/fotosinteză – minim 4 ani [...]”</i></p> <p><b>Se va citi:</b> <i>„[...] Experiența în domeniul operării și întreținerii unităților de fotosinteză, în interpretarea datelor furnizate de portalul SGL și a rapoartelor de microclimat, a operării și întreținerii sistemului de aerare fertiirigare ..., a instalației de insoliere/fotosinteză dovedită în cel puțin un contract similar [...]”.</i></p> | <p>Cerința, astfel cum a fost remediată de Autoritatea Contractantă, nu este corelată cu Formularul nr. 12.</p> <p><b>Astfel, se impune în continuare modificarea, actualizarea și republicarea Formulelor, cel puțin prin raportare la următoarele cerințe:</b></p> <p>▪ <b>Pag. 71-72 din Formularul nr. 12.</b></p> <p>Mai mult, apreciem că se impune ca Autoritatea Contractantă să precizeze în mod expres că se acceptă experiența similară dobândită în servicii de întreținere a sistemelor <b>echivalente</b> cu cele prezente în ....</p> |
| <b>Capitolul 6. Resursele necesare pentru realizarea serviciilor și obținerea rezultatelor</b><br><b>Subcapitolul 6.3. – Echipamente, materiale, utilaje</b>                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 8.                                                                                                                                                                                                                                                                    | Autoritatea Contractantă nu a adoptat măsuri de remediere.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Autoritatea Contractantă supraestimează necesarul de utilaje pentru realizarea serviciilor de întreținere.</p> <p>Specificațiile tehnice trebuie să se limiteze numai la cele strict necesare pentru a se asigura îndeplinirea în condiții optime a</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                               |                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                               |                                                                                                                       | <p>acordului-cadru.</p> <p>Supraestimarea valorii estimate a achiziției publice rezultă, comparativ, din următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <i>Pe de o parte</i>, astfel cum rezultă din Programul anual al achizițiilor publice pentru anul 2023, Autoritatea Contractantă a indicat inițial valoarea estimată a achiziției publice = <b>23.760.125,00 lei.</b></li> <li>▪ <i>Pe de altă parte</i>, după consultarea de piață și analiza ofertei ... S.R.L., Autoritatea Contractantă a indicat valoarea estimată a achiziției publice = <b>46.468.876,00 lei.</b></li> </ul> <p>Prin urmare, diferența este una enormă, <b>dublându-se</b> practic valoarea estimată a achiziției publice.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>FORMULARE</b>                              |                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Formularul de ofertă – Formular nr. 10</b> |                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>9.</b>                                     | <p>Autoritatea Contractantă a menționat că în Formularul de ofertă se va trece valoarea totală a acordului-cadru.</p> | <p>Cerința, astfel cum a fost remediată, este în continuare neclară.</p> <p>În concret:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ în Anexa la Formularul nr. 10, ofertanții vor completa (i) atât valoarea minimă totală a acordului-cadru, cât și (ii) valoarea maximă totală a acordului-cadru.</li> <li>▪ în continuare nu e clar ce valoare se va completa în Formularul nr. 10: (i) se va completa valoarea minimă totală a acordului-cadru?; (ii) se va completa valoarea maximă totală a acordului-cadru?; (iii) se vor completa atât valoarea minimă, cât și valoarea maximă totală a acordului-cadru?</li> </ul> <p>Mai mult:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ e necesar să se clarifice (i) care este durata, exprimată în luni, pentru cel mai mic contract subsecvent care urmează a se atribui pe durata executării acordului-cadru, și (ii) care este durata, exprimată în luni, pentru cel mai mare contract subsecvent care urmează a se atribui pe durata executării acordului-cadru.</li> </ul> <p>Cu titlu de exemplu, precizează:<br/> <b>Pag. 20 din Anexa la Formularul nr. 10, pct. 1 – Servicii de întreținere curentă, Coloana 12 – Cantitatea celui mai mic contract subsecvent – minimă:</b><br/>         În cadrul rubricii cu privire la serviciile privind Inspecție stare pentru sesizarea porțiunii deteriorate, este menționat „1” la cantitatea minimă a celui mai mic contract subsecvent.<br/>         Prin raportare la informațiile menționate</p> |

|                                              |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              |                                                                                                                         | <p>în continuare în coloană, nu este clar care este durata exprimată în luni pentru cel mai mic contract subsecvent: de 1 lună sau de 3 luni?</p> <p>Consecutiv, nu este clar dacă mențiunea „1” la cantități este corectă sau ar fi trebuit să fie trecută mențiunea „3”.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ e necesar să se clarifice (i) care este cantitatea minimă și maximă pentru acordul-cadru și (ii) care este cantitatea minimă și maximă pentru cel mai mare contract subsecvent, ambele în cazul serviciilor de schimbare a gazonului existent cu gazon hibrid (natural și sintetic).</li> </ul> <p>Cu titlu de exemplu, precizează:<br/> <b>Pag. 38 din Anexa la Formularul nr. 10, pct. 8 – Servicii de schimbare a gazonului existent cu gazon hibrid, Coloanele privind cantitățile minime și maxime în cazul acordului-cadru și celui mai mare contract subsecvent:</b><br/>         În cadrul rubricii cu privire la serviciile de schimbare a gazonului existent cu gazon hibrid, se menționează o cantitate minimă de 3500 mp/an și o cantitate maximă de 8500 mp/an.<br/>         Prin raportare la informațiile menționate, nu este clar: (i) <b>Care este cantitatea maximă pentru acordul-cadru:</b> raportându-ne la durata acordului-cadru menționată în documentația de atribuire (48 luni = 4 ani), cantitatea maximă ar fi trebuit să fie 8500 mp/an x 4 ani = 34 000. Cu toate acestea, în coloana aferentă este menționată cantitatea = 68 000; (ii) <b>Care este cantitatea maximă pentru cel mai mare contract subsecvent:</b> în coloana aferentă este menționată cantitatea = 17 000. Nu este clar dacă durata celui mai mare contract subsecvent este de 24 luni = 2 ani, caz în care calculul este corect, sau dacă durata celui mai mare contract subsecvent este de 12 luni = 1 an, caz în care cantitatea ar trebui modificată.</p> |
| 10.                                          | Autoritatea Contractantă a clarificat faptul că fiecare operator economic stabilește cantitatea de semințe și personal. | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>FIȘA DE DATE</b>                          |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>II.2.4) Descrierea achiziției publice</b> |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 11.                                          | Autoritatea Contractantă nu a modificat valoarea estimată a                                                             | Sunt relevante, în continuare, argumentele din Contestație.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

Cu privire la consultarea de piață realizată de autoritate, contestatoarea susține că acesta încalcă dispozițiile Legii nr. 98/2016.

În urma anunțului de consultare a pieței s-a primit oferta ... SRL, care cuprinde prețurile unitare aferente fiecărui tip de activitate prestată, achiziție de produse și echipamente, necesare serviciilor de întreținere gazon. Oferta ... SRL cuprinde o serie de aspecte și specificații tehnice necesare întreținerii gazonului. Or, prin raportare la argumentele expuse prin contestație și la măsurile de remediere insuficiente adoptate, apreciază că autoritatea a stabilit cerințele cu încălcarea inclusiv a dispozițiilor art. 139 alin. (3) și art. 140 alin. (1) și (2) din Legea nr. 98/2016, câtă vreme implementarea specificațiilor tehnice propuse de ... SRL, ca atare, este de natură să denatureze și să restrângă concurența. Cu titlu exemplificativ, solicitarea rețetei chimice pentru îngrășămintele naturale (pct. 4 din caietul de sarcini, servicii privind utilizarea fertilizatorilor granulari) restrânge concurența, cel mai probabil la o singură formulă de participare: ... SRL și ....

Autoritatea nu a luat nicio măsură, conform art. 140 din Legea nr. 98/2016, pentru a se asigura că participarea ... SRL la procedură nu este de natură să denatureze concurența.

Solicitările de clarificare formulate de ... SRL nu sunt publicate în SEAP, afectând transparența licitației.

Deși la data de 12.10.2023 autoritatea a postat în SEAP erata nr. ..., prin care a prelungit termenul de depunere a ofertelor până la 03.11.2023., societatea contestatoare apreciază că, în contextul tuturor măsurilor de remediere care se impun a fi luate în continuare, este necesară obligarea autorității la prelungirea pentru o perioadă semnificativ mai mare a termenului de depunere a ofertelor.

Prin punctul de vedere nr. ..., înregistrat la Consiliu cu nr. ..., autoritatea răspunde concluziilor scrise formulate de contestatoare, arătând că a fost de bună-credință și a adoptat măsuri de remediere (publicate în SEAP la 09.10.2023) și a prelungit termenul pentru depunerea ofertelor până la 03.11.2023 (prin publicarea eratei nr. ...). A răspuns tuturor solicitărilor de clarificare, în conformitate cu art. 160 și următoarele din Legea nr. 98/2016.

Cerințele de la cap. 3.3, pct. 4, 5, 6 și 6.1 se citesc conform celor indicate prin răspunsul consolidat în ceea ce privește măsurile de remediere adoptate la 09.10.2023.

Cu ocazia publicării răspunsului la setul secund de clarificări, autoritatea a publicat în SEAP modelele de formulare corelate.

Având în vedere faptul că autoritatea are dorința și obligația să atribuie acordul-cadru unui operator economic profesionist/ competent care face dovada capacității tehnico-economice de a presta serviciile, precum și faptul că descrierea activităților din caietul de sarcini de la cap.

3.3 este deplină, nu se impune adoptarea unor eventuale măsuri de remediere la acest capitol.

De interes este și nota din caietul de sarcini:

1. Toate cerințele privind specificațiile tehnice sunt considerate minimale și obligatorii.
2. Specificațiile tehnice care indică o anumită origine, sursă, producție, un procedeu special, o marcă de fabrică sau de comerț, un brevet de invenție, o licență de fabricație, sunt menționate doar pentru identificarea cu ușurință a tipului de produs și nu au ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau a anumitor produse. Aceste specificații vor fi considerate ca având mențiunea de „sau echivalent”.
3. În cazul în care cerințele minime solicitate de Autoritatea Contractantă în caietul de sarcini anexat nu sunt respectate, oferta va fi respinsă.
4. De precizat este faptul că: terenul de joc — suprafața gazonată a Stadionului ...face parte din categoria terenurilor sportive acoperite cu gazon hibrid, pentru uz fotbalistic, în scopul menținerii unui covor de iarbă performant și de calitate optimă, care să corespundă atât cerințelor tehnice-funcționale pentru joc cât și celor de ordin estetic. Suprafața gazonată trebuie realizată la nivelul standardelor și normelor impuse de FIFA și UEFA.

Tipul, specificitatea, frecvența activităților de întreținere și necesarul minim de utilaje solicitate prin caietul de sarcini sunt rezultatul experienței autorității contractante din ultimii ani, prin derularea contractelor de întreținere gazon suprafață de joc cu operatorii economici care au asigurat întreținerea acestuia de la momentul inaugurării ... (2011) și până în prezent, raportat la microclimatul specific al stadionului.

Necesarul de utilaje nu este supraestimat, față de numărul mare de evenimente sportive preconizate a se desfășura pe ...în următorii 4 ani în toate competițiile naționale și internaționale. Este la aprecierea și libertatea operatorilor economici interesați de procedura de achiziție și implicit câștigarea acordului-cadru de a propune desfășurarea activităților și prestarea serviciilor specifice cu utilaje moderne și mult mai performante decât cele indicate de autoritate.

... SRL acuză supraestimarea valorii estimate prin simpla comparare a valorilor menționate în cadrul a două poziții din Programul Anual al Achizițiilor Publice pe 2023. Valoarea estimată de „23.76.125,00” lei, la care face referire ... SRL în documentul nr. ... – „Răspuns la punctul de vedere al autorității contractante și concluzii scrise” este valoarea cuprinsă în programul anual al achizițiilor publice pe 2023 inițial, întocmit de compartimentul specializat la finalul anului 2022. Programul anual al achizițiilor poate suferi modificări/completări/actualizări. Valoarea de 46.468.876 lei este modificată, având la bază atât noile necesități ale autorității, apărute ca urmare a organizării evenimentelor de tip concert în luna iulie 2023 (necesitatea/posibilitatea înlocuirii gazonului hybrid cu unul natural, precum și frecvența mărită a activităților de întreținere și schimb gazon), cât și rezultatul consultării de piață realizate prin intermediul SEAP la momentul aprilie 2023.

La solicitările de la punctele 9, 10 și 11 a furnizat răspuns și lămuriri cu ocazia răspunsului la solicitările de clarificări transmis în 13.10.2023.

Prin anunțul de consultare a pieței nr. ..., orice operator economic care desfășoară activitate în piața de profil a fost invitat să depună valori, opinii, sugestii și recomandări. În urma anunțului, s-a primit o singură propunere, de la ... SRL. Aceasta nu conține specificații tehnice, cum greșit arată ... SRL. Mai mult decât atât, alegațiile privind denaturarea și restrângerea concurenței prin solicitarea rețetei chimice pentru îngrășăminte naturale - fertilizatori granulari de la o singură formulă de participare, sunt neadevărate și nedemonstrate de contestator. Astfel cum reiese din descrierea cerințelor în caietul de sarcini, autoritatea a solicitat o calitate minimă a îngrășămintelor necesar a fi folosite la întreținerea suprafeței de joc în următorii 4 ani, pentru a putea menține caracteristicile de top ale gazonului, suprafață de joc omologată de LPF, FRF și UEFA, în ceea ce privește densitatea firului de iarbă, fermitatea acestuia, tracțiunea, culoarea starea de sănătate.

Prin adresa nr. ..., înregistrată la Consiliu cu nr. ..., ... SRL aduce o replică la ultimul răspuns al autorității, precizând că interesul său este de a participa la licitație, cu remedierea tuturor neregulilor și oferirea unui timp suficient pentru pregătirea ofertei, în măsura în care remedierea este posibilă.

La 12.10.2023, a solicitat furnizorului ... să îi comunice o ofertă de preț pentru produsele dorite de autoritate:

| Produse/specificații tehnice solicitate prin Caietul de sarcini                              | Produse pentru care am solicitat ofertă de preț din partea SGL SYSTEM                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Punctul VI din Caietul de Sarcini – Achiziția de produse/echipamente noi/consumabile:</i> | 1. <b>"SGL" SOFTWARE COMPONENTS "SGL" service package (1 package/year x 4 years)</b> |
| <b>Componente software tip „SGL ADVANCED”</b>                                                | 2. Philips Master Green Power bulbs (SGL Pitch Power Bulb) 1000W We – 400 pieces     |
| Armături 1000W GAN ELECTRONIC 1000W                                                          | 3. Armatures 1000W GAN ELECTRONIC 1000W Gavita International B.V. – 200 pieces       |
| SGL Pitch Power Bulb                                                                         | 4. OMRON control panel protection timer relay – 24 pieces                            |
| Conectori doza fire electrice CONNECTOR 3- M20RST                                            | 5. Electrical wire box connectors WIELAND CONNECTOR 3P M20RST – 20 pieces            |
| Reflectoare pentru armături HR 96 DE                                                         | 6. Reflectors for Ecomax HR 96 fittings – 400 pieces                                 |

Prin răspunsul din 17.10.2023, reprezentanții ...i-au comunicat că nu pot acorda o ofertă de preț, întrucât vor participa la licitație cu partenerul din România.

Rezultă cu claritate că accesul operatorilor economici interesați să participe este restricționat, din cauza modului extrem de specific al redactării cerințelor și specificațiilor tehnice din caietul de sarcini.

Din examinarea coroborată a materialului probator administrat, aflat la dosarul cauzei, după verificarea din oficiu a competenței generale, materiale și teritoriale, potrivit art. 131 alin. (1) C. proc. civ., și după deliberare, Consiliul reține că, prin anunțul de participare nr. ..., publicat în Sistemul Electronic de Achiziții Publice – SEAP la 24.09.2023, autoritatea contractantă ... a inițiat o procedură de licitație deschisă în

vederea achiziționării de servicii de întreținere gazon - suprafață de joc, pentru Stadionul ..., pentru o perioadă de patru ani, estimate valoric la 46.468.876 lei, fără TVA. Documentația de atribuire a fost postată în SEAP la 24.09.2023, alături de anunțul de invitare la competiție. Ulterior consultării acestei documentații, considerând că anumite cerințe impuse de autoritate sunt restrictive și contravin dispozițiilor legale, ... SRL a atacat-o în termenul legal la Consiliu, prin contestația care formează obiectul prezentei cauze, premisă a controlului administrativ-jurisdicțional. Cauțiunea aferentă, în valoare de 220.000 lei, a fost constituită prin recipisa de consemnare nr. ..., emisă de ..., ..., la data de ....

Asupra aspectelor sesizate de petentă, Consiliul notează pct. II.1.4) – „Descriere succintă” din anunțul de participare:

Conform cerințelor din caietul de sarcini, se va încheia un acord cadru de „Servicii de întreținere gazon – suprafață de joc pentru stadion ...”, pe o durată de 4 ani. Stadionul ...găzduiește la nivel național și internațional, competiții sportive estimate la o medie de 72 de meciuri anual. În acest sens, suprafața gazonată trebuie realizată și menținută în standardele impuse, conform recomandărilor FIFA și UEFA cât și a cerințelor organizatorilor meciurilor de fotbal de pe Stadionul .... Achiziționarea serviciilor complete și eficiente, de intervenții, de materiale specifice terenurilor sportive acoperite cu gazon hibrid pentru uz fotbalistic (semințe, îngrășăminte, etc.) precum și de produse/echipamente/consumabile necesare sistemelor existente în dotarea ..., au scopul obținerii și menținerii unui covor de iarbă performant și de calitate optimă, care să corespundă atât cerințelor tehnice-funcționale pentru joc cât și celor de ordin estetic. [...]

Potrivit caietului de sarcini, pct. 3 – „Descrierea serviciilor solicitate”:

Pentru achiziționarea serviciilor de întreținere a terenului de joc - gazon la ..., precum și a produselor necesare funcționării la parametri optimi a instalațiilor aflate în dotare, sau de echipamentele noi/consumabile, Autoritatea Contractantă consideră demararea procedurii de achiziție a acestora, ca fiind forma de realizare a investiției:

I. SERVICII DE ÎNTREȚINERE TEREN DE JOC - GAZON

1. Servicii de întreținere curentă
2. Servicii de întreținere specială a gazonului
3. Servicii de întreținerea substratului
4. Servicii privind utilizarea fertilizatorilor granulari
5. Serviciile de fertilizare foliară și administrare a biostimulatorilor
6. Servicii pentru supraînsământarea suprafeței gazonului deteriorat

II. SERVICII DE ÎNTREȚINERE ȘI EXPLOATARE A INSTALAȚIILOR AFLATE ÎN DOTAREA ...

III. SERVICII DE SCHIMBARE A GAZONULUI

IV. DESZĂPEZIRE SI TRANSPORTUL ZĂPEZII REZULTATE, DE PE TERENUL DE JOC GAZONAT

V. COLECTAREA DEȘEURILOR, TRANSPORTUL SI DEPOZITAREA ACESTORA IN DEPOZITE AUTORIZATE

VI. ACHIZIȚIE DE PRODUSE/ECHIPAMENTE/CONSUMABILE

Prima critică pe care o aduce reclamanta vizează cerința de la pct. 4 din caietul de sarcini: „*Prestatorul va utiliza îngrășămintele profesionale de gazon cu eliberare lentă și controlată de 4 ori/lună x 8260 mp întrucât acestea ajută gazonul [...]*”, solicitând ca eliberarea să se realizeze de maximum 4 ori/lună, pentru a fi una lentă și controlată. Critica a devenit fără obiect, în urma măsurii de remediere adoptate de către organizatoare prin adresa nr. ..., postată în SEAP la aceeași dată

(fișierul [...] Masuri de remediere.pdf.p7s): „Prestatorul va utiliza îngrășăminte profesionale de gazon cu eliberare lentă și controlată de cel puțin 1 dată și de maxim 4 ori/lună [...]”. Relativ la corelarea pct. 4 din formularele nr. 10 și 12, ea a fost realizată prin intermediul răspunsului consolidat de clarificare nr. ... (fișier SEAP [...] Raspuns consolidat 19.10.2023. pdf.p7s), pag. 14.

A doua critică este îndreptată împotriva cerințelor din caietul de sarcini, cap. 3.3, subcap. I, pct. 4 și 5, și formularul de ofertă:

Îngrășămintele achiziționate trebuie să corespundă tipului de gazon existent pe suprafața de joc a ... [...] Îngrășămintele care se pretează tipului de gazon existent la ...sunt:

Îngrășământ profesional de gazon tip ...

[a se vedea rețeta]

Îngrășămintele profesionale de gazon cu eliberare lentă, rapidă sau controlată și cu conținut de microelemente

[a se vedea rețeta]

Fertilizator organo-mineral ...

[a se vedea rețeta]

Fertilizator organo-mineral ...

[a se vedea rețeta]

Fertilizator granulat organo-mineral ...

[a se vedea rețeta]

Fertilizator granulat organo-mineral ...

[a se vedea rețeta]

[...]

Îngrășămintele lichide profesionale de gazon

[a se vedea rețeta]

10-0-10+TE Îngrășământ foliar lichid

[a se vedea rețeta]

3-3-10+TE Îngrășământ foliar cu conținut ridicat de potasiu

[a se vedea rețeta]

9-0-0+13CaO +3MgO Îngrășământ foliar cu conținut ridicat de CA

[a se vedea rețeta]

Biostimulatori de creștere și înrădăcinare cu aplicare foliară

[a se vedea rețeta]

Compoziția aminoacizi organici

[a se vedea rețeta]

solicitarea contestatoarei fiind de eliminare a lor sau cel puțin de completare cu mențiunea „sau echivalent”.

Preliminar, se cuvine a observa că autoritatea achizitoare a recurs la măsura de remediere a completării cerințelor rețetelor cu precizarea: „sau echivalent care să respecte formula chimică în ceea ce privește raportul de macroelemente, microelemente și elemente secundare pentru fiecare fertilizator/biostimulator în parte”.

În concluziile scrise nr. ..., contestatoarea replică în sensul că se impune în continuare modificarea, actualizarea și republicarea formularelor, cel puțin prin raportare la următoarele cerințe:

- pct. 4 și 5 din anexa la formularul nr. 10, pag. 25-36;

- pct. 4 din formularul nr. 12, pag. 47-51.

În plus, deși se completează cu mențiunea „sau echivalent”, cerința este în continuare restrictivă, solicitându-se respectarea formulei chimice.

Forul administrativ de jurisdicție apreciază, pe de o parte, că remedierea operată de autoritate corespunde întocmai solicitării exprese alternative a contestatoarei, de completare a cerințelor cu sintagma „sau echivalent”. Prin urmare, în acord cu principiul disponibilității care guvernează și procedura administrativ-jurisdicțională în fața Consiliului [art. 26 alin. (2) partea introductivă din legea remediilor și art. 9 alin. (2) C. proc. civ. - obiectul și limitele procesului sunt stabilite prin cererile și apărările părților], solicitările contestatoarei de la pct. 2 și 3 din tabel sunt rămase fără obiect.

Pe de altă parte, legat de impunerea ca îngrășămintele să corespundă tipului de gazon existent pe suprafața de joc a ... a unor formule chimice, legislația achizițiilor publice cuprinde reglementări detaliate, care pornesc de la *dreptul* autorității contractante de a își asigura, prin intermediul achiziției, propriile necesități, pe care autoritatea este suverană a le stabili și în funcție de care impune anumite specificații, independent de eventuala opoziție a operatorilor economici.

Specificațiile tehnice sunt definite de Legea nr. 98/2016 ca fiind „cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, într-o manieră corespunzătoare *îndeplinirii necesității autorității contractante*”, iar, potrivit art. 20 alin. (10) din normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, „caietul de sarcini conține, în mod obligatoriu, specificații tehnice care reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, *astfel încât să corespundă necesității autorității contractante*”. Caracteristicile de ordin tehnic pot să vizeze inclusiv compatibilitatea cu tipul de gazon aflat pe ..., precum și adecvarea îngrășămintelor la respectivul tip de gazon. „Autoritatea contractantă este cea care își cunoaște și își determină necesitățile în vederea încheierii contractului de achiziție publică, nefiind obligată să dovedească, cu ocazia întocmirii caietului de sarcini, toate aspectele care justifică impunerea unor caracteristici tehnice pentru a anticipa o critică a celor interesați să participe în procedură” – Curtea de Apel Ploiești, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în sentința nr. 106 din 4 octombrie 2023.

Necesitatea sau oportunitatea achiziționării de produse de o anumită performanță/calitate, precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte, în funcție de necesitățile obiective și prioritățile comunicate de compartimentele din cadrul autorității [art. 2 din normele precitate], sens în care s-a pronunțat și Curtea de Apel București, Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, în decizia civilă nr. 245 din 1 februarie 2023.

Curtea de Apel Ploiești, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în decizia nr. 2004 din 12 decembrie 2016, a reținut că necesitatea sau oportunitatea unei anumite achiziții este stabilită de fiecare autoritate contractantă, în funcție de necesitățile obiective și particularitățile comunicate de compartimentele din cadrul său. Caietul de sarcini conține, în mod obligatoriu, specificații tehnice care reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, astfel încât să corespundă necesității autorității. De altminteri, această orientare este una consecventă și de tradiție atât în practica administrativ-jurisdicțională, cât și în aceea judiciară în domeniu, elocvente fiind, cu titlu exemplificativ:

– decizia nr. 1280/CA din 3 decembrie 2008, Curtea de Apel Alba Iulia, Secția de contencios administrativ și fiscal:

Specificatiile tehnice se definesc astfel încât să corespundă, atunci când este posibil, necesităților/exigențelor oricărui utilizator, inclusiv ale persoanelor cu dizabilități. Specificatiile trebuie să permită oricărui ofertant accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate de natură să restrângă concurența între operatorii economici.

Prin caietul de sarcini autoritatea a impus, pentru subsistemul automat de control acces, dimensiuni fixe ale pilonului telescopic, respectiv înălțime 500 mm și diametru 200 mm. Contestatoarea a solicitat clarificări la care autoritatea contractantă a răspuns arătând că dimensiunile pilonului trebuie să respecte întocmai prevederile caietului de sarcini.

Nici contestatoarea și nici Consiliul nu au arătat cum dimensiunea fixă a diametrului pilonului afectează accesul egal al participanților la procedură, în ce fel constituie o măsură restrictivă și de ce n-ar putea toți participanții să depună oferte adecvate acestei cerințe. Pe de altă parte, autoritatea contractantă a justificat temeinic o atare prevedere.

În speță, greșit au fost aplicate dispozițiile art. 35 alin. (5) din ordonanță, cerințele autorității fiind impuse de necesitatea integrării noilor lucrări în zona centrului istoric al municipiului și pe amplasamentul pilonilor culisanți existenți. Prin urmare, instanța apreciază că prevederile caietului de sarcini nu afectează accesul egal al operatorilor la procedură.

– decizia nr. 843 din 16 octombrie 2009, Curtea de Apel Bacău, Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal;

– deciziile civile nr. 2762 din 11 decembrie 2008 (autoritatea este singura în măsură să decidă asupra nevoilor sale și asupra modalității de satisfacere a lor, însă această decizie nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate, de natură a restrânge concurența între agenții economici), nr. 285 din 2 februarie 2009 (prin faptul că autoritatea a descris produsul care corespunde necesităților sale nu s-au încălcat prevederile ordonanței) și nr. 3094 din 12 iulie 2013 (impunerea caracteristicilor tehnice ale echipamentelor supuse achiziției reprezintă o chestiune de oportunitate, față de care autoritatea are o marjă largă de apreciere. Actul autorității se bucură de prezumția de legalitate și, cât timp nu s-au adus probe din care să rezulte că cerințele impuse sunt vădit nejustificate, instanța nu le poate modifica), Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal;

- decizia civilă nr. 2279/CA/2011-R din 10 noiembrie 2011 (necesitatea sau oportunitatea achiziționării de produse de o anumită performanță, precum și caracteristicile tehnice sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă), Curtea de Apel Oradea, Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal.

Cenzurarea sau modificarea performanțelor ori caracteristicilor tehnice impuse de autoritate poate face obiectul contestării de către operatorii economici interesați în situația încălcării de către autoritate a ipotezei art. 155 alin. (6) - *„specificatiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici”* - și cea a art. 156 alin. (2) din lege - *„cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de obiectul contractului, specificațiile tehnice nu precizează un anumit producător, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic și nici nu se referă la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau produse”*.

În speță, considerentele contestatoarei nu conving Consiliul că se impune Municipiului București înlocuirea tipului de gazon existent, operațiune costisitoare nu doar financiar, ci și cu efecte imprevizibile, inclusiv în privința adaptării la ambient, a interacțiunii și a comportamentului în utilizare (evenimente sportive). Din această cauză, continuitatea tipului de gazon reprezintă o specificație tehnică importantă în acoperirea necesităților Municipiului București. Nu poate fi tăgăduit că există anumite constrângeri obiective ale acestuia, date cu precădere de actualul covor al stadionului și de menținerea lui, covor pe care urmează a fi aplicate îngrășămintele. Pertinente, credibile și justificate apar a fi și rețetele acestor îngrășăminte, întrucât substanțele, procente și cantitățile sunt de ordin generic. Nu există nicio interdicție pentru operatorul ... SRL să pretindă producătorilor respectarea rețetelor date. Contrar art. 10 alin. (1), art. 14 alin. (2) și art. 249 C. proc. civ., care impun părților să argumenteze și să susțină cu mijloace de probă cele ce afirmă în fața Consiliului, nu a prezentat argumente concrete și dovezi din care să reiasă că rețetele ar fi proprii unui singur producător, brevetate de acesta spre a nu fi folosite de alți producători. De asemenea, ... SRL nu a reușit să producă în fața Consiliului nicio dovadă că îngrășămintele, fertilizatorii, biostimulatorii și aminoacizii nu pot fi replicați în compoziția și proporțiile dorite de autoritate sau că, din altă perspectivă, ar exista pe piața de profil asemenea produse care deși nu respectă rețetele aduc aceleași beneficii gazonului ori superioare.

Nu poate fi compromisă suprafața de gazon a stadionului prin aplicare unui tratament cu produse incompatibile sau netestate pe

respectivul tip de gazon. Chiar dacă Fédération internationale de football association (FIFA) nu impune anumite rețete sau semințe pentru fertilizarea sau supraînsămânțarea gazonului, aceasta nu înseamnă că interzice administratorilor stadioanelor să le impună.

Acestea sunt doar unele constrângeri care intră în elementele calculului de oportunitate, constrângeri față de care ... SRL s-a limitat să le combată la modul general și declarativ. Operează o prezumție relativă că îngrășămintele, fertilizatorii, biostimulatorii și aminoacizii solicitați reflectă nevoia obiectivă a autorității responsabile de gazonul ..., prezumție pe care societatea contestatoare nu a încercat să o răstoarne, mai precis să demonstreze că, în raport de particularitățile gazonului stadionului în discuție, există alte produse care acoperă sau surclasează nevoile obiective ale autorității, context în care rețetele ar trebui eliminate ori diversificate.

Sintagma „sau echivalent” urmărește deschiderea licitației pentru o gamă alternativă de produse, desigur cu îndatorirea ofertanților de a proba echivalența în fața autorității achizitoare, astfel cum a statuat Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în Hotărârea din 12 iulie 2018, VAR și ATM, C-14/17, EU:C:2018:568:

20. Conform articolului 34 alineatul (2) din Directiva 2004/17, cerințele tehnice trebuie să permită accesul egal al ofertanților și să nu aibă efectul de a crea obstacole nejustificate în calea deschiderii către concurență a achizițiilor publice.

21. În lumina acestui obiectiv, articolul 34 alineatul (8) din Directiva 2004/17 dispune că cerințele tehnice nu trebuie să se refere la o anumită fabricație sau sursă ori la un anumit proces sau la o marcă, la un brevet sau la un tip, la o origine sau la o producție determinată, fapt care ar putea avea efectul de favorizare sau de eliminare a unor întreprinderi sau produse, cu excepția cazului în care obiectul contractului justifică acest lucru. O astfel de menționare sau referire se permite doar în situații excepționale, în cazul în care nu este posibilă o descriere suficient de precisă și de inteligibilă a obiectului contractului în temeiul alineatelor (3) și (4) ale acestui articol. O astfel de referire este însoțită de mențiunea „sau echivalent”.

22. Această dispoziție nu indică nici la ce moment, nici prin ce mijloace trebuie dovedit caracterul „echivalent” al unui produs propus de un ofertant.

23. În această privință, reiese în mod expres din articolul 34 alineatele (3)-(5) din Directiva 2004/17 că ofertantul, în cazul în care cerințele tehnice sunt determinate făcând trimitere la anumite standarde sau în ceea ce privește performanțele sau cerințele funcționale sau prin combinația acestora, trebuie să dovedească în oferta sa că aceasta îndeplinește cerințele din documentele contractului. Rezultă de aici, de asemenea, că dovada poate fi făcută prin „orice mijloc corespunzător” și, în această privință, „[u]n mijloc corespunzător poate fi considerat un dosar tehnic de la producător sau un raport de încercare de la un organism recunoscut”.

24. Astfel, reiese din alineatele (3)-(5) ale articolului 34 din Directiva 2004/17 că acestea definesc norme generale privind formularea specificațiilor tehnice, mijloacele prin care ofertantul poate dovedi că oferta sa îndeplinește cerințele care figurează în aceste specificații și momentul la care trebuie prezentate aceste dovezi.

25. În raport cu aceste norme generale, alineatul (8) al articolului 34 menționat prevede norme specifice care reglementează condițiile în care este autorizat un mod particular de definire a conținutului cerințelor tehnice, în special menționarea unei fabricații sau a unei surse determinate sau a unui anumit proces, sau referirea la o marcă, la un brevet sau la un tip, la o origine sau la o producție determinată.

26. Excepția pe care o instituie, care prin natura sa trebuie interpretată în mod strict, nu vizează nici momentul la care ofertantul trebuie să dovedească faptul că oferta sa

îndeplinește cerințele care figurează în specificațiile tehnice, nici mijloacele de probă aflate la dispoziția acestuia. Aceste elemente rămân, așadar, supuse normelor generale cuprinse în alineatele (3)-(5) ale articolului 34 din Directiva 2004/17.

27. În consecință, atunci când entitatea contractantă utilizează posibilitatea pe care i-o

conferă articolul 34 alineatul (8) a doua teză din directiva menționată, aceasta trebuie să impună ofertantului care dorește să se prevaleze de posibilitatea de a propune produse echivalente cu cele definite prin referire la o marcă, la o origine sau la o producție determinată să facă dovada, chiar în cadrul ofertei sale, echivalenței produselor în cauză.

28. Această interpretare este confirmată de mai multe dispoziții ale Directivei 2004/17 și de principiile care o guvernează.

29. Mai întâi, principiul egalității de tratament și obligația de transparență care sunt consacrate la articolul 10 din această directivă impun în special ca ofertanții să se afle pe o poziție de egalitate atât în momentul în care își pregătesc ofertele, cât și în momentul în care acestea sunt evaluate de autoritatea contractantă și constituie temeiul normelor Uniunii privind procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice (Hotărârea din 24 mai 2016, MT

Højgaard și Züblin, C-396/14, EU:C:2016:347, punctul 37).

30. Or, dacă, în cadrul unei proceduri în care cerințele tehnice au fost definite potrivit modului particular și excepțional prevăzut la alineatul (8) al articolului 34 din Directiva 2004/17, un ofertant ar fi autorizat să dovedească echivalența produselor sale după depunerea ofertei sale, ofertele prezentate de toți ofertanții nu ar fi supuse acelorași condiții la momentul evaluării lor.

31. Articolul 51 alineatul (3) din Directiva 2004/17 prevede că entitățile contractante verifică dacă ofertele prezentate de ofertanții selectați sunt conforme cu normele și cu cerințele aplicabile ofertelor. De asemenea, reiese din articolul 49 alineatul (2) a doua liniuță și din considerentul (42) al acestei directive că autoritățile contractante ar trebui să fie capabile să ofere o justificare pentru orice decizie conform căreia nu există echivalență.

32. Or, o asemenea verificare, precum și adoptarea eventuală a unei decizii conform căreia nu există echivalență nu pot avea loc decât după deschiderea ofertelor, în etapa evaluării acestora de către entitatea contractantă, și necesită ca această entitate să dispună de elemente de probă care să îi permită să aprecieze dacă și în ce măsură ofertele prezentate îndeplinesc cerințele care figurează în specificațiile tehnice, în caz contrar existând riscul de încălcare a principiului egalității de tratament și de neregularitate în derularea procedurii de atribuire.

33. În ceea ce privește mijloacele prin care ofertanții pot dovedi echivalența soluțiilor pe care le propun, dispozițiile alineatelor (4) și (5) ale articolului 34 din Directiva 2004/17 sunt aplicabile și în procedurile în care a fost adoptat modul particular de formulare a cerințelor tehnice, prevăzut la alineatul (8) din articolul menționat, ceea ce înseamnă că utilizarea oricărui mijloc corespunzător este autorizată.

34. Rezultă de aici că, deși entitatea contractantă nu poate autoriza ofertanții să dovedească echivalența soluțiilor pe care le propun după depunerea ofertelor lor, această entitate dispune de o putere de apreciere în ceea ce privește determinarea mijloacelor care pot fi utilizate de ofertanți pentru a dovedi această echivalență în ofertele lor. Această putere trebuie totuși să fie exercitată astfel încât mijloacele de probă admise de entitatea contractantă

să permită în mod efectiv respectivei entități să efectueze o evaluare utilă a ofertelor care i-au

fost prezentate și să nu depășească ceea ce este necesar pentru a face acest lucru, evitând ca

aceste mijloace de probă să creeze obstacole nejustificate în calea deschiderii către concurență a achizițiilor publice, cu încălcarea articolului 34 alineatul (2) din Directiva 2004/17.

35. Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 34 alineatul (8) din Directiva 2004/17 trebuie interpretat în sensul că, atunci când cerințele tehnice care figurează în documentele contractului se referă la o marcă, la o origine sau la o producție determinată, entitatea contractantă trebuie să impună ca ofertantul, chiar în cadrul ofertei sale, să facă dovada echivalenței produselor pe care le propune în raport cu cele definite în cerințele tehnice menționate.

Aceeași Curte de la Luxemburg a punctat că autoritatea contractantă beneficiază de o largă marjă în formularea specificațiilor tehnice, cunoscând cel mai bine produsele de care are nevoie și fiind cea mai în măsură să stabilească cerințele care trebuie îndeplinite pentru a obține rezultatele dorite (Hotărârea din 25 octombrie 2018, Roche Lietuva, C-413/17, EU:C:2018:865). A se vedea și Hotărârea din 20 septembrie 2018, Montte, C-546/16, EU:C:2018:752 (autoritățile contractante dispun de libertatea de a determina, în conformitate cu nevoile lor, nivelul de calitate tehnică pe care trebuie să îl asigure ofertele depuse în funcție de caracteristicile și de obiectul contractului și de a stabili un prag minim pe care aceste oferte trebuie să îl respecte din punct de vedere tehnic).

În consecință, trebuie să se răspundă negativ la solicitarea de eliminare a rețetelor care conțin substanțe, procente și cantități, mai cu seamă că organizatorul licitației a dat curs capătului de cerere de introducere a mențiunii „sau echivalent”. Nu se justifică nici amendarea formularelor nr. 10 și 12, întrucât întreprinderile ofertante sunt considerate a fi profesioniști ce au capacitatea a aplica regulile interpretării sistematice a întregii documentații de atribuire (*mutatis mutandis*, art. 1.267 C. civ.). Este subînțeles și evident că adăugirea „sau echivalent” din caietul de sarcini acoperă și specificațiile preluate din caiet în cele două formulare, mai cu seamă că un act modificator ulterior revizuieste implicit un act anterior.

Argumentele expuse de Consiliu în paginile ce preced sunt valabile și asupra criticii de la pct. 4 din tabelul contestatoarei, față de cerințele:

Prestatorul are obligația de a achiziționa următoarele tipuri de semințe, care trebuie să corespundă tipului de gazon existent pe suprafața de joc a Stadionului ..., astfel materialul semincer necesar, va avea următoarele caracteristici:

Tip 1 – amestec de semințe de gazon pentru supraînsămânțare gazon fotbal

Compoziție: Soiul = ...50% și ...50%

Să conțină următoarele cultivături: ..., ... [...]

Tip 2 – amestec de semințe de gazon sport 100% POA PRATENSIS

Să conțină următoarele cultivături: ... – 17,5%, ... – 17,5%, ... – 15%, ... – 50% [...]

Tip 3 – semințe de gazon sport ... 100%

Compoziție: 100% ... [...]

Tip 4 – amestec de semințe pentru gazon de fotbal

...50% și ...regenerativ 50%

Să conțină următoarele cultivături: ..., ..., ..., ..., ... [...]

Tip 5 – amestec de semințe de gazon sport

(75% ...și 25% POA pratensis)

Să conțină următoarele cultivături: ..., ..., ..., ... [...]

cerințe pe care autoritatea, prin măsurile de remediere nr. ..., le-a completat cu precizările:

„sau echivalent”, amestecurile trebuie să respecte raportul de specii, numărul de cultivături și caracteristicile din caietul de sarcini pentru fiecare amestec.

Nota 1: ...nu trebuie catalogat ca ... pentru pășunat sau cultură de acoperire ci ...folosit de către companiile de producere a semințelor de gazon pentru fotbal.

Nota 2: ...regenerativ este diferit de ...Clasic, ...regenerativ prin stoloni. Stoloni muguri cu creștere rapidă din muguri auxiliari de la baza fiecărei plante.

Identificarea și definirea – prin specificații tehnice – a nevoilor autorității contractante constituie, de regulă, o etapă unilaterală a atribuirii (Hotărârea din 26 ianuarie 2022, Leonardo/Frontex, T-849/19, EU:T:2022:28, și Hotărârea din 4 iunie 2020, Remondis, C-429/19, EU:C:2020:436).

Ca aspect relevant în speță, Consiliul observă că soluția tehnică aleasă de autoritatea municipală a făcut obiectul unei consultări publice încă din 07.04.2023, la care a publicat în SEAP anunțul de consultare a pieței nr. ... – *„Determinarea valorii estimate a serviciilor de întreținere gazon la ...inclusiv achiziționarea produselor/echipamentelor necesare întreținerii și exploatării suprafeței de joc, în condiții optime, conform standardelor internaționale recomandate de UEFA și FIFA.”*, în urma căruia orice operator economic era îndrituit să propună autorității revizuirea soluțiilor tehnice, respectiv rețete și soiuri alternative. Potrivit anunțului, aspectele supuse consultării au fost financiare și tehnice:

Aspect financiar - se va prezenta o propunere financiară sub formă de preț, în LEI (fără TVA);

Aspect tehnic - recomandări, soluții tehnice pentru serviciile de întreținere gazon, inclusiv pentru achiziționarea produselor/echipamentelor necesare întreținerii și exploatării suprafeței de joc.

În documentația de consultare aferentă, autoritatea a specificat, între altele, rețetele, tipurile de semințe, care trebuie să corespundă tipului de gazon existent pe suprafața de joc a stadionului ..., caracteristicile materialului semincer, astfel cum apar ele și în caietul de sarcini disputat.

Ținând seama de scopul demersului autorității și din perspectiva art. 139 din Legea nr. 98/2016:

Art. 139. - (1) Înainte de inițierea procedurii de atribuire, autoritatea contractantă are dreptul de a organiza consultări ale pieței în vederea pregătirii achiziției, prin raportare la obiectul contractului de achiziție publică, și pentru a informa operatorii economici cu privire la planurile de achiziție și cerințele avute în vedere în legătură cu acestea, făcând cunoscut acest lucru prin intermediul SEAP, precum și prin orice alte mijloace.

(2) În cadrul consultărilor prevăzute la alin. (1), autoritatea contractantă are dreptul de a invita experți independenți, autorități publice sau operatori economici, inclusiv organizații reprezentative ale acestora.

(3) Autoritatea contractantă are dreptul de a utiliza sau implementa opiniile, sugestiile sau recomandările primite în cadrul consultărilor prevăzute la alin. (1) pentru pregătirea achiziției și pentru organizarea și desfășurarea procedurii de atribuire, cu condiția ca utilizarea sau implementarea acestor opinii, sugestii sau recomandări să nu aibă ca efect denaturarea concurenței și/sau încălcarea principiilor nediscriminării și transparenței.

coroborat cu art. 18 și 19 din normele metodologice de aplicare a amintitei legi, operatorul economic ... SRL era îndrituit să propună

autorității alte soluții vegetale și de întreținere, posibilitate de care respectivul operator nu a făcut uz (din susținerile părților nu reiese că ar fi transmis autorității opinii, sugestii sau recomandări cu privire la aspectele tehnice supuse consultării). Pe acest fundal, se reține pasivitatea ... SRL în etapa de consultare a pieței, etapă prin care se urmărea și determinarea configurației tehnice a serviciilor complete pentru stadionul .... Pasivitatea conduce la inadmisibilitatea oricăror obiecții asupra derulării și rezultatului procedurii consultative publice nr. ..., câtă vreme ... SRL avea acces în SEAP la documentele supuse consultării, la participarea ... SRL și la raportul concludiv nr. .... Art. 8 din legea remediilor este incident și în această privință.

Ulterior consultării, autoritatea a elaborat raportul nr. ..., caietul de sarcini nr. .., referatul de necesitate nr. ..., nota de justificare a valorii estimate nr. ..., alte note justificative și proiectele contractuale, adresa nr. ... de solicitare a inițierii procedurii de atribuire și strategia de contractare nr. ....

Oportunitatea păstrării soluțiilor tehnice de înșămânțare și întreținere a gazonului la nivelul ... intră în atribuțiile acestuia, nu a furnizorilor de produse și servicii specifice, care nu au formulat nicio recomandare pe marginea respectivelor soluții – cum este și cazul operatorului ... SRL – și nici a Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor. *Mutatis mutandis*, Curtea Constituțională, în deciziile nr. 1010 din 27 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 55 din 24 ianuarie 2013, și nr. 53 din 5 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 341 din 9 mai 2014, a reținut că nu are posibilitatea de a sancționa oportunitatea sau eficiența politicii economice adoptate de stat.

Legislația în vigoare pe linie de achiziții publice îi atribuie Municipiului București statutul de autoritate contractantă, încadrată la art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016. Aceeași legislație nu statuează vreo interdicție pentru unitatea administrativ-teritorială în a organiza proceduri de licitație pentru atribuirea acordului-contractual de achiziție publică a serviciilor pentru gazonul stadionului național, în vederea acoperirii serviciilor publice pe care le asigură cetățenilor. Este o chestiune de asumare a răspunderii propriie autorității contractante a stabili care tip de produs răspunde mai bine propriilor necesități, prin prisma experienței acumulate din 2011. Art. 1 alin. (4) din normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 statuează că autoritatea contractantă este responsabilă pentru modul de atribuire a contractului de achiziție publică/ acordului-cadru, cu respectarea tuturor dispozițiilor legale aplicabile.

Astfel cum s-a reținut la pag. 21 de mai sus, legislația achizițiilor publice recunoaște *dreptul* autorității contractante de a își asigura, prin intermediul achiziției, propriile necesități, pe care este suverană a le

stabili și în funcție de care impune anumite specificații, independent de eventuala opoziție a operatorilor economici. ... SRL a avut ocazia de a își manifesta nemulțumirile încă din 07.04.2023, când autoritatea a publicat în SEAP anunțul de consultare a pieței nr. .... Nu doar că nu a formulat nicio recomandare de revizuire la consultarea demarată de autoritate, ci ... SRL nu a formulat nici contestație împotriva documentației tehnice atunci publicată.

Nici măcar în contestația aflată pe rol, operatorul nu demonstrează că există soluții tehnice diferite (soiuri, rețete) care să corespundă necesității autorității contractante, soluții pe care ar fi interesat să le oferteze, dar este împiedicat de actualele cerințe din documentație.

Pe acest fundal, se resping, ca neîntemeiate, criticile de la pct. 4 din tabelul contestatoarei. Nu se impune nici actualizarea formularului nr. 12, pe baza măsurii de revizuire adoptate de municipiu. Cum s-a explicat mai sus, interpretarea documentației este sistematică, în ansamblu, iar măsurile de remediere ulterioare operează expres sau implicit asupra oricăror prevederi contrare ale documentației.

Nefondată este și critica de la pct. 5 din tabelul contestatoarei:

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5 | <p>[...] <i>Caracteristici produs: Combinația de semințe – certificate cu certificat de calitate, folosită pentru obținerea rulourilor de gazon va fi realizată din soiuri de ...70%, ...30% - dark green cultivars. [...] Caracteristici filamente: ... 13000 dtex, compoziție 100% Polyethylene, grosime 380 microni, tip monofilament drept, culoare bicolor (verde închis și deschis), greutate totală filamente 840 gr/mp [...]</i></p> <p><i>*Solicitarea de modificare vizează inclusiv secțiunea din Anexa la Formularul de ofertă unde se reiau cerințele.</i></p> | <p><b>Cerința tehnică privind soiul semințelor și procentele acestora impusă de Autoritatea Contractantă este contradictorie și prin urmare trebuie corelată de Autoritatea Contractantă cu cerințele din Caietul de sarcini privind supraînsămânțarea.</b></p> <p>Sunt valabile, pentru identitate de rațiune, argumentele prezentate în cadrul secțiunii anterioare.</p> |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Autoritatea a explicat plauzibil că gazonul hibrid și cel natural au tehnologii de producție proprii, raportul dintre ...și ...fiind specific pentru fiecare tehnologie. Tipurile de amestecuri de semințe gazon folosite pentru supraînsămânțare nu sunt identice procentual cu cele pentru înființare gazon hibrid/natural, fiind două tehnologii si procedee total diferite.

De partea cealaltă, ... SRL nu combate explicația adusă de autoritate și nici nu identifică în ce constau contradicțiile pe care le pretinde. În concluziile scrise, afirmă fără nicio argumentație că cerințele sunt contradictorii și neclare.

Situația se repetă și față de critica de la pct. 6 din tabel, deopotrivă de nefondată.

La pct. 7, contestatoarea este nemulțumită de experiența similară impusă inginerului horticol și celui horticultor:

Inginer horticol – Experiență în domeniul operării și întreținerii unităților de fotosinteză, în interpretarea datelor furnizate de portalul SGL și a rapoartelor de microclimat, a operării și

întreținerii sistemului de aerare fertirigare ..., a instalației de insoliere, fotosinteză – minim 4 ani.

Inginer Horticultor – inginer cu experiență în coordonarea activităților de întreținere terenuri sport cu gazon natural/hibrid de minim 4 ani.

Pentru inginerul horticol, autoritatea a adoptat măsura de remediere constând în reformularea cerinței:

Experiență în domeniul operării și întreținerii unităților de fotosinteză, în interpretarea datelor furnizate de portalul SGL și a rapoartelor de microclimat, a operării și întreținerii sistemului de aerare fertirigare ..., a instalației de insoliere/fotosinteză dovedită în cel puțin un contract similar.

În justificare, autoritatea pârâtă invocă faptul că sistemul de lumini promovează fotosinteza, care permite și întărește creșterea gazonului pe toate suprafețele de joc sportive în orice circumstanță. Sistemul este conceput pentru a recupera rapid gazonul imediat după meciuri și evenimente. Asigură o acoperire completă a gazonului pe tot parcursul anului, indiferent de condițiile climatice. Corpurile de iluminat HPS aplică căldură suplimentară, crescând temperatura la nivelul gazonului. Sistemul ...este format din furtunuri cu membrană care sunt așezate în substrat și conectate la conductele de alimentare. Furtunurile fac posibilă introducerea și extragerea aerului și apei sau a altor substanțe. Procesele biologice și fizice pot fi astfel controlate într-un mod care să asigure condiții optime de creștere. Funcția de înaltă și joasă presiune pentru apă și aer facilitează o varietate de utilizări.

Din informațiile publice existente în mediul online, acest sistem poartă și alte denumiri comerciale, fiind utilizat în multe alte domenii precum: agricultura, terenuri de golf, spații verzi/parcuri, sere/solarii etc. Sistemele de fotosinteză și de aerare-fertirigare sunt produse de mai multe companii din Europa și poartă diverse denumiri comerciale. Prin urmare, se acceptă experiența similară dobândită în servicii de întreținere a sistemelor echivalente cu cele prezente în ....

Raportat la aceste apărări, pentru informarea corespunzătoare a potențialilor ofertanți, ele trebuie postate în SEAP, cu titlu de măsură de remediere, similar măsurii cuprinse în adresa nr. ..., după cum a solicitat contestatoarea în concluziile scrise nr. .... Se va preciza care anume tehnologii, parametri, configurații, domenii de utilizare, suprafețe etc vor fi avute în vedere la stabilirea atributului de echivalență a sistemului, pentru a fi evitate confuziile și pentru a răspunde principiului transparenței și rigorilor ce definesc documentația de atribuire – „documentul achiziției care cuprinde cerințele, criteriile, regulile și alte informații necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare *completă*, corectă și *explicită* cu privire la cerințe sau elemente ale achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire, inclusiv specificațiile tehnice ori documentul descriptiv, condițiile contractuale propuse, formatele de prezentare a documentelor de către candidați/ ofertanți, informațiile privind obligațiile generale aplicabile”, prin prisma obligației de la art. 154 alin. (1) din legea

achizițiilor publice – „Autoritatea contractantă are obligația de a elabora documentația de atribuire care conține toate informațiile necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare *completă*, corectă și *precisă* cu privire la cerințele achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire.” Obligația de transparență are ca scop în special să garanteze că este înlăturat riscul de arbitrar din partea autorității contractante (Hotărârea din 29 martie 2012, SAG ELV

Slovensko și alții, C-599/10, EU:C:2012:191, punctul 25, precum și

jurisprudența acolo citată). Principiul egalității de tratament și obligația de transparență interzic autorității contractante să respingă o ofertă care îndeplinește cerințele prevăzute în cererea de ofertă pe baza unor motive care nu au fost prevăzute în cererea de ofertă menționată (Hotărârea din

14 iunie 2007, Medipac-Kazantzidis, C-6/05, EU:C:2007:337, punctul

54).

Totodată, se va elimina neconcordanța dintre măsura de remediere adoptată la 09.10.2023, care face trimitere la „contract similar”, fără să îl definească, și apărarea din punctul de vedere, ce trimite la „experiența similară”. De asemenea, se va indica durata minimală a „experienței” inginerului horticol.

Este obligată autoritatea să reducă durata experienței asociată ambilor ingineri astfel încât să nu excedeze 3 ani, întrucât durata de 4 ani nu a fost justificată niciunde și este disproporționată față de durata mult mai mică a contractelor subsecvente preconizate a fi încheiate în baza acordului-cadru. Nu se poate renunța complet la experiență, cum pretinde contestatoarea, întrucât există riscul real ca implicarea unor specialiști lipsiți de orice experiență practică să determine ori să contribuie la deteriorarea suprafeței gazonului, cu daune considerabile pentru autoritate și pentru participanții la evenimente sportive, inclusiv prin indisponibilizarea obiectivului de interes național.

În speță, Instrucțiunea președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1/2017 emisă în aplicarea prevederilor art. 179 lit. g) și art. 187 alin. (8) lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, respectiv a art. 192 lit. g) și a art. 209 alin. (8) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale poate fi reținută drept reper, prin *analogia legii*:

Art. 9. – (1) În situația în care, prin raportare la obiectul contractului, sunt relevante competențele personalului menționat la art. 2 alin. (1), autoritatea/entitatea contractantă se poate axa, în principal, pe solicitarea demonstrării unei experiențe specifice în realizarea unor

activități similare celor ce caracterizează obiectul principal al contractului ce urmează a fi atribuit, în corelație cu domeniul în care se încadrează acesta (în situația în care specificul domeniului în cauză presupune o particularizare a modului de coordonare a implementării contractului în cauză).

(2) Experiența specifică, solicitată de autoritatea contractantă în conformitate cu alin. (1), poate fi de **până la 3 ani, ca regulă generală**.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), autoritatea contractantă poate solicita mai mult de 3 ani experiență specifică atunci când se află în situația descrisă la art. 8 alin. (3).

**În schimb, este nefondată critica referitoare la echipamentele și utilajele cerute de autoritate:**

Mașini tuns cu unități de tăiere elicoidală ce pot fi echipate cu cartușe interschimbabile – 4

Mașini de tuns cu unitate de tăiere elicoidală cu tambur și greutate ridicată pentru realizarea tunsului în ziua meciului tip Dennis Premier – minim 340 kg – 2

Mașini de tuns cu tăiere rotative cu funcție de aspirare și colectare, echipate cu perie frontală și tambur – 6.

Contrar art. 10 alin. (1), art. 14 alin. (2) și art. 249 C. proc. civ., ... SRL nu explică în ce constă supraestimarea acestor mașini de tuns și cu atât mai puțin de ce ar trebui ele eliminate complet din caietul de sarcini.

Este de notorietate dimensiunea considerabilă a stadionului, iar întreținerea suprafeței gazonului presupune dotări pe măsură. Consiliul găsește a fi plauzibile și concludente apărările aduse de autoritate în punctul de vedere nr. ...:

Utilajele menționate în caietul de sarcini (descriere și cantitate) sunt specifice întreținerii terenurilor de sport pentru a asigura menținerea suprafeței de joc la un standard de calitate impus de normele și cerințele internaționale. Din experiența anterioară a autorității și analizând specificul activității de întreținere a gazonului suprafața de joc din ..., s-a apreciat ca lista utilajelor indicată în caietul de sarcini este de natură a putea realiza întreținerea gazonului în bune condiții, într-un ritm susținut impus de numărul mare de evenimente sportive estimat în documentația de atribuire. De exemplu, în ziua premergătoare organizării meciurilor internaționale din Conference League, Europa League, Champions League și ale echipei naționale au loc două antrenamente. Timpul de aspirare/reparare fiind scurt, este necesar a fi asigurat un număr suficient de echipamente de tipul mașini de tuns cu tăiere rotativă cu funcție de aspirare și colectare, echipate cu perie frontală și tambur. Numărul acestora este corelat cu numărul de evenimente și timpul scurt dintre acestea. De asemenea, în tabel se regăsesc toate utilajele specifice pentru realizarea fluxului de operațiuni necesare schimbului de gazon natural/hibrid.

Nu se poate reține o eventuală restricționare a accesului prin cantitatea și tipul de echipamente cerute și datorită libertății formelor de deținere a acestora, autoritatea acceptând ca ele să fie și închiriate.

Separat de aceste considerente, nu trebuie neglijat raționamentul la care a recurs Curtea de la Luxemburg în Hotărârea din 31 martie 2022, Smetna palata na Republika Bulgaria, C-195/21, EU:C:2022:239, punctul 50, și Hotărârea din 26 ianuarie 2023, Construct, C-403/21, EU:C:2023:47, punctul 60 – fiind cel mai bine plasată pentru a evalua

propriile nevoi, autorității contractante i s-a recunoscut de către

legiuitorul Uniunii o largă putere de apreciere cu ocazia stabilirii criteriilor. Astfel, aceasta beneficiază de o anumită marjă de apreciere

pentru definirea condițiilor de participare la o procedură de atribuire a unui contract pe care le consideră ca având legătură și fiind proporționale cu obiectul contractului și de natură să garanteze că un candidat sau un ofertant dispune de capacitate juridică și financiară, precum și de competențele tehnice și profesionale necesare pentru executarea contractului care urmează să fie atribuit. Autoritatea apreciază în mod liber condițiile de participare pe care le consideră proprii, din punctul său de vedere, pentru a garanta în special executarea contractului la un nivel de calitate pe care îl estimează ca adecvat.

Valoarea estimată înscrisă în programul anual al achizițiilor publice nu constituie un etalon pentru determinarea cantităților de echipamente sau utilaje, mai cu seamă că respectiva valoare este revizibilă.

Legat de formularul de ofertă (formularul nr. 10), contestatoarea evocă neclaritatea prețului pe care trebuie să îl completeze:

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9 | 1. Examinând documentația de atribuire, noi, subsemnații, reprezentanți ai ofertantului ....., ne oferim ca, în conformitate cu prevederile și cerințele cuprinse în documentația mai sus menționată, să prestăm serviciile ....., pentru suma de ..... lei, exclusiv TVA, la care se adaugă taxa pe valoarea adăugată (TVA) în valoare de ..... lei. | <p><b>Cerința din documentația de atribuire trebuie completată, în sensul menționării ce preț se va trece în formular.</b></p> <p>În modalitatea în care este formulată cerința, nu este clar pentru operatorii economici interesați care este prețul oferat prin formular: prețul pentru acordul-cadru? prețul pentru cel mai mare contract subsecvent? prețul pentru cel mai mic contract subsecvent? o medie între cele 2 prețuri?</p> |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Critica este rămasă fără obiect, întrucât autoritatea, prin măsurile de remediere cuprinse în adresa nr. ..., a lămurit acest aspect, indicând completarea valorii totale a acordului-cadru și atașând formularul revizuit corespunzător.

Alegațiile regăsite la pct. 9 din tabelul inclus în concluziile scrise nr. ..., înregistrate ulterior termenului de contestare, sunt supuse inadmisibilității, prin prisma art. 21 alin. (3) din Legea nr. 101/2016, care dispune *expres* că este inadmisibilă prezentarea unor noi motive de contestare și/sau formularea unor noi capete de cerere pe calea concluziilor scrise sau orale ori a precizărilor la contestație ulterior termenului legal de formulare a acesteia. În Decizia sa nr. 190 din 18 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 754 din 3 august 2021, Curtea Constituțională a evidențiat că „*nu se poate reține că legiuitorul a afectat dreptul de acces liber la justiție prin faptul că a instituit interdicția formulării unor noi motive de contestare și/sau a formulării unor noi capete de cerere pe calea concluziilor scrise sau orale ori a precizărilor la contestație ulterior termenului legal de formulare a acesteia, precum și a altor motive în plângerea formulată împotriva actelor autorității contractante în afară de cele cuprinse în contestația adresată Consiliului [...]. Cerința respectării unor termene pentru*

*invocarea motivelor de contestație este una firească, ea asigurând celeritatea procedurii specifice în materia achizițiilor publice. [...] Toate aceste aspecte concură la realizarea cu transparență a procedurilor, desfășurarea cu celeritate a proceselor în materia achizițiilor publice, atât în scopul evitării tergiversării, cât și pentru realizarea obiectivului pentru care a fost adoptat cadrul legislativ respectiv, totodată avându-se în vedere antrenarea și responsabilizarea tuturor celor care au un interes în finalitatea procedurilor de achiziție publică, cu precădere a participanților la procedură – autoritatea contractantă, operatorii economici interesați să participe la procedura de atribuire, respectiv, după caz, operatorii economici participanți la procedura de atribuire."*

Nimic nu a împiedicat ... SRL să invoce respectivele alegații în cuprinsul contestației. Scuza răspunsului autorității în sensul că în formular se va completa valoarea totală a acordului-cadru nu este validă, răspunsul fiind previzibil mai cu seamă pentru un profesionist. Valoarea totală a acordului-cadru înseamnă valoarea sa maximă, nu alta [cum rezultă și din pct. II.1.5) – „Valoarea totală estimată” din anunțul de participare, precum și din art. 14 din Legea nr. 98/2016 – „În cazul acordului-cadru sau al sistemului dinamic de achiziții, valoarea estimată a achiziției se consideră a fi valoarea maximă estimată, fără TVA, a tuturor contractelor de achiziție publică subsecvente care se anticipează că vor fi atribuite în baza acordului-cadru sau prin utilizarea sistemului dinamic de achiziții pe întreaga sa durată.”]. Operatorii economici participanți la achizițiile publice sunt considerați a fi profesioniști nu doar în domeniul lor de activitate, ci și în domeniul achizițiilor publice la care participă, capabili să înțeleagă ușor atât specificațiile documentației, cât și clarificările aduse de autoritatea beneficiară.

La pct. 10 din tabelul cuprins în contestație, societatea contestatoare invocă neclaritatea anexei la formularul de ofertă, însă ca urmare a punctul de vedere nr. ... transpus în răspunsul consolidat de clarificare nr. ..., publicat de autoritate în SEAP, contestatoarea nu mai susține nicio neclaritate, prin concluziile sale scrise nr. ..., din care cităm:

| Nr. crt. | <b>Măsura de remediere dispusă de Autoritatea Contractantă</b>                                                          | <b>Nelegalitatea cerințelor din documentația de atribuire</b> |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| 10.      | Autoritatea Contractantă a clarificat faptul că fiecare operator economic stabilește cantitatea de semințe și personal. | -                                                             |

În consecință, criticile de la pct. 10 sunt considerate rămase fără obiect, în raport de opțiunea contestatoarei de a nu le mai susține.

Este criticată și prevederea din fișa de date privind valoarea estimată a achiziției publice, contestatoarea apreciind că ea trebuie revizuită ca urmare a modificărilor ce vor fi aduse cu privire la soluția tehnică prevăzută prin documentația de atribuire. În speță, cum nu s-au determinat și dispus de către Consiliu asemenea modificări, critica se dovedește a fi nefondată, valoarea estimată rămânând neschimbată.

Nefondată este și critica de la pct. 12 din tabel:

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                            |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 12 | <p>Nota 4: <i>În sensul prevederilor art. 210 alin. (1) din Lege, în cazul în care o ofertă prezintă un preț neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi executat/prestat <b>atunci când prețul ofertat, fără TVA, reprezintă mai puțin de 80% din valoarea estimată a contractului care urmează a fi atribuit</b>, autoritatea contractantă are obligația de a solicita ofertantului care a depus o astfel de ofertă clarificări cu privire la prețul sau costurile propuse în respectiva ofertă.</i></p> | <p>Cerința impusă de Autoritatea Contractantă trebuie eliminată.<br/>Actualul cadru legislativ nu prevede un anumit prag valoric pentru ca prețul ofertat să fie considerat preț neobișnuit de scăzut.</p> |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

întrucât art. 136 alin. (4) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 impun pragul de 80% [*„În sensul prevederilor art. 210 alin. (1) din Lege, o ofertă prezintă un preț aparent neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi furnizat, executat sau prestat atunci când prețul ofertat, fără TVA, reprezintă mai puțin de 80% din valoarea estimată a contractului respectiv.”*].

În fine, reclamanta este nemulțumită și de termenul de depunere a ofertelor, față de care solicită prelungirea, pentru ca operatorii interesați să dispună de un interval de timp suficient pentru întocmirea ofertelor. Văzând că este necesară remedierea documentației de atribuire – potrivit celor reținute mai sus – și ținând seama că autoritatea contractantă, prin punctul de vedere asupra contestației, și-a manifestat expres acordul pentru prelungirea cu până la 8 zile a termenului de depunere a ofertelor, Consiliul va obliga autoritatea să își exercite acest angajament.

În baza art. 26 alin. (2) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va admite parțial, în limita celor reținute mai sus, contestația ... SRL nr. ..., în contradictoriu cu autoritatea contractantă ..., pe care îl va obliga să posteze în SEAP remedierile documentației de atribuire corespunzătoare motivării de mai sus, cu stabilirea unei noi date-limită de depunere a ofertelor, nu mai devreme de opt zile de la data postării în SEAP a respectivelor măsuri de remediere. Vor fi publicate și eventualele întrebări și răspunsuri de clarificare care nu au fost încă publicate, ținând seama că derularea licitației a fost, între timp, suspendată.

Cu privire la capătul de cerere subsidiar, de anulare a întregii licitații, el este nefondat și urmează a fi respins ca atare. Conform dispozițiilor art. 26 alin. (7) din lege – *în cazul admiterii contestației, dacă se constată că nu pot fi dispuse măsuri de remediere care să permită continuarea legală a procedurii de atribuire, Consiliul dispune anularea procedurii de atribuire* –, anularea unei proceduri reprezintă o măsură extremă, care intervine doar, pe de o parte, în situația când, în derularea procedurii, se constată încălcări ale normelor legale, care lezează principiile ce o guvernează, încălcări iremediabile, iar pe de altă parte când Consiliul sesizat prin contestație stabilește că neregulile înregistrate fac imposibilă continuarea procedurii de atribuire. Așadar, anularea intervine doar în situațiile în care încălcările săvârșite nu pot fi acoperite prin măsuri de remediere. Privită prin prisma imperativului

restabilirii legalității actelor sau procedurii în ansamblu, opțiunea remedierii apare ca fiind una firească, preferabilă celeia a anulării actelor/procedurii.

Luând în considerare situația faptică expusă de părți și aspectele cercetate de Consiliu, la acest moment ipoteza anulării nu se suprapune cazului, autoritatea fiind în măsură să remedieze actele procedurii, astfel cum s-a dispus mai înainte. ... a anunțat și prelungit, anterior, termenul de depunere a ofertelor.

Asupra cererii contestatoarei de suportare a cheltuielilor prilejuite de formularea și susținerea contestației (onorariul avocațial), ea este supusă dispozițiilor art. 26 alin. (9) din lege – *Consiliul poate obliga, la cerere, partea în culpă, la plata cheltuielilor efectuate pentru soluționarea contestației. Cuantumul, detalierea și documentele doveditoare ale cheltuielilor efectuate sunt prezentate în cerere, care trebuie depusă înainte de pronunțarea deciziei de soluționare a contestației.* –, precum și celor aplicabile în mod corespunzător din Codul de procedură civilă. Probatoriul cauzei a relevat că ... s-a aflat în culpă procesuală, motiv pentru care reclamanta a inițiat atacarea documentației de licitare pe cale administrativ-jurisdicțională. Existând o culpă procesuală din partea ei, se impune ca entitatea achizitoare să suporte cheltuielile efectuate de reclamantă.

În consecință, date fiind cheltuielile avansate de contestatoare în soluționarea contestației, Consiliul consideră întemeiată și va admite solicitarea de obligare a autorității contractante aflate în culpă la plata celor efectuate de aceasta în cursul soluționării contestației. Cheltuielile solicitate sunt în sumă de 29.528,07 lei și reprezintă: „*Asistență juridică cf. contr. 3303947/03-10-2023 (5000.00 EUR) Proiect: ...-SOLICITARE CLARIFICARI SI CONTESTATIE ÎMPOTRIVA DOCUMENTAȚIEI DE ATRIBUIRE A ACORDULUI CADRU PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE-STADION «...»*”, pentru Societatea Civilă Profesională de Avocați „...”, servicii defalcate în anexa la factura proformă nr. ..., facturate cu nr. ... și achitate de societatea contestatoare prin tranzacție interbancară la 16.10.2023 (ordinul de plată nr. 56/16.10.2023 și extrasul de cont ..., Sucursala ...), potrivit actelor depuse în copie semnată pentru conformitate la dosarul cauzei.

Pornind de la dispozițiile art. 26 alin. (9) precitate, coroborate cu cele ale art. 451 alin. (2) C. proc. civ. – *Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproportionat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său.* –, raportat la constatarea că speța de față nu este de o complexitate neobișnuită, la nivelul uzual al onorariilor percepute și recunoscute în procedura administrativ-jurisdicțională în materie, dar și

la Hotărârea Consiliului UNBR nr. 353 din 8 iunie 2023 privind actualizarea onorariilor prevăzute în „Ghidul orientativ al onorariilor minimale” cu Indicele lunar al Prețurilor de Consum (IPC) aferent perioadei august 2020 - aprilie 2023 și la Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 287 din 19 decembrie 2019 de adoptare a Ghidului de bune practici privind relația sistemului judiciar cu celelalte profesii juridice, în special avocați, organul administrativ-jurisdicțional urmează a reduce cuantumul sumei pretinse cu titlu de cheltuieli de soluționare la 3.000 lei, față de care autoritatea contractantă va fi obligată la plata către contestatoare. Totodată, incidente sunt și dispozițiile art. 453 alin. (2) C. proc. civ. – *când cererea a fost admisă numai în parte, judecătorii vor stabili măsura în care fiecare dintre părți poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată* –, întrucât demersul reclamantei a fost admis în parte și majoritatea covârșitoare a criticilor s-au dovedit a fi nefondate.

Normele Codului de procedură civilă și jurisprudența univocă și constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care nu de puține ori a subliniat că nu pot fi rambursate decât cheltuielile despre care s-a stabilit că au fost într-adevăr efectuate, că au fost necesare și că valoarea lor este rezonabilă, sunt avute în vedere de Consiliu. La acordarea cheltuielilor, integral sau parțial, Consiliul va avea în vedere scopul urmărit de legiuitor prin instituirea art. 451 alin. (2) din cod – evitarea îmbogățirii sau a sărăcirii părților prin rambursarea unor onorarii abuzive. Cheltuielile suportate trebuie să fie echitabile și raționale, să asigure acoperirea unui onorariu just, iar nu exagerat, disproporționat față de previziunile firești ale părților în proces, susceptibil de a fi o cauză de ruinare a uneia dintre părți și de îmbogățire a alteia sau de pedeapsă civilă stabilită în folosul celui care triumfă în proces. Așadar, Consiliul poate acorda un quantum mai redus al cheltuielilor decât cel solicitat de parte.

Pentru aceste motive,  
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,  
**CONSILIUL DECIDE:**

Admite parțial, în limita celor reținute în considerente, contestația ... SRL nr. ..., în contradictoriu cu autoritatea contractantă .... Obligă autoritatea ca, în termen de cel mult douăsprezece zile de la data primirii prezentei decizii, să adopte măsurile de remediere a documentației de atribuire stabilite mai sus și să le aducă la cunoștința operatorilor economici, prin publicarea lor în Sistemul Electronic de Achiziții Publice, de îndată ce vor fi adoptate. Totodată, Consiliul obligă autoritatea contractantă să stabilească o nouă dată-limită de depunere a ofertelor, nu mai devreme de opt zile de la data postării în SEAP a respectivelor măsuri de remediere.

Respinge, ca nefondat, capătul de cerere de anulare a procedurii de atribuire.

Obligă autoritatea contractantă la plata către ... SRL a sumei de 3.000 lei, reprezentând cheltuieli parțiale efectuate de acesta pentru formularea și susținerea contestației nr. ....

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți. Împotriva ei se poate formula plângere, în termen de zece zile.

**PREȘEDINTE,**

...

**MEMBRU,**

...

**MEMBRU,**

...

Redactată practica deciziei,

...

Redactată în patru exemplare, conține treizeci și nouă de pagini.